

TIGHT BINDING BOOK

brown book

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204690

UNIVERSAL
LIBRARY

OUP—552—7-7-66—10,000

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. *T83/697R* Accession No. *OT-172*

Author *గువ్వ/శ్రీరంజన్ మహాపాత్ర*

Title *శమీశబాసు 1941*

This book should be returned on or before the date
is marked below.

ర మే శ బ బు.

—●—
(డి డె డ్డి వ న వ ల)

ర చ య త

మండపాక గున్నేశ్వరరావు,

రా దే పల్లి గూడెం.

పల్లిపల్లి :

కొండపల్లి వీరవేంకయ్య అండ్ సన్స్,

శ్రీ సత్యనారాయణ బుక్ డిపో.

రాజమండ్రి.

రాజమహేంద్రవరమున

కొండపల్లి ముద్రాక్షరశాలయంబున

మ. స. ౧౧ శకం

1941

ర మే శ బా బు.

ముదటి ప్రకరణము.

ప్ర యా ము,

శుక్లపక్షపూర్ణిమయగుటచే వెన్నెల మనోహరముగా నుండెను. దినమంతయు సూర్యచేడినిచే ఆహారహాలాశిష ప్రజయంతయు ఆపండు వెన్నెలయగు హాయిగా నెదురించుచుండిరి. మున్నప్పెన్నట్లు వెల్లివిరిసి యున్నపక్షత్రసమూహముతోనూడి సుధాకరుడు గగనమండలమున దేవ్యహంసముగ న్నెక్కువయగు యెల్లవి పిల్లనాయువెల్లెడల వీచు చుండెను. సగరిమి కను మాయమునగా లేదు.

సూమారు శొన్నుదిగ బలపుడుది. అట్టితనకి శరీరమంతయు నొక శాలువచే కప్పకొని తెల్ల చుట్టినాచు ఉన్నిటోపిధరించి నొకవ్యక్తి రాజ బాటాబడివోపుడు డెను. అటుపయిపోయి ఒకసాధముముంగట నిల బడి 'రమేశ బాబు! రమేశబాబు!' యని పిలుచెను. అంత గృహము నుండి 'ఎవరుచూచినారు నినాటము లేరుచబడుటయు యిరువురువ్యక్తులు లోనకీజరుటయు జరిగెను.

లండనునగరమున వినుచిక్కెన నై ద్యులలో రమేశబాబు ఒకడు. మాతృదేశమగు బంగాళమునీడి నై ద్య, విజ్ఞానశాస్త్రముల ఉన్నతవిద్య బడయగోరి సమగ్ర బఠాలుదేసెను. స్వల్పకాలములోనే తనపరీక్షలయందు పేర్లుపై ఆటనుండి వీడినా బునజని ఒక లండనునగరముననే నై ద్య వృత్తినారంభించెను. కాలక్రమమున రమేశుడు ప్రభుత్వమునందు సాఘ

మునందు మంచిపేరు సంపాదించుటేగాక క్షీర్తితోఁగూ అమితముగ ధనమార్జించెను. తరుచుగ హత్యానేరములందు, శవపరీక్షలకై ప్రభుత్వము వారిచే నాహ్వానింపబడుచుండెను. అందున టిక్తశాశాధికారులన్నేహమున రమేశుడు అపరాధపరిశోధనావిధానమునగూడ నేర్పరి యయ్యెను. రమేశుడుసహజపాడగరి. సుందరుడు, దయాస్పృహృదయుడు, నిర్మలమైన స్వభావముకలవాడు.

రమేశునివలె స్వదేశమునీశి కడుంగడు ధనమార్జించిన వ్యక్తి బొరిస్టరు మదన్లాల్. వీరిరువురు యిండుమిండుగ ఏకవయస్కులే. ఇరువురు ఒక వోటనే కళాశాలవిద్యముగించి సీమకరిగిరి. మదన్లాల్ మిత్రునివంటివాడుకాడు. సహజముగ కపటి, యిహ్వాపరుడు, కృత్రిమ స్వభావి. అయినను నిష్కపటివలె స్నేహపాత్రునివలె ప్రవర్తించుచుండును.

ఆనాటిరాత్రి సాధమువన్న కలుసుకొనిన యిరువురువ్యక్తులువీరే ! మదన్లాల్ తమప్రయాణముగురించి ప్రసంగించవచ్చెను. మిత్రులిరువురు స్వగ్రామముగు చంద్రనగరమునీడి పదునై దేండ్లగుటచే స్వదేశముజూడ కొరికతో అటనుండి పయనమవ నుట్టిశించిరి, ఆవేళ ఆదివారము. నౌకా శ్రయమునందు కరుగొనిన సంగళులబట్టి మఱునాడు పదిగంటలకుగాని స్వదేశముజూపున కి బయలుదేరదని తెలుసుకొనిరి. రాత్రి చాలవరకు వారిసామానులు సర్దుకొనుటతోడనే జరిగిపోయెను. రమేశునిగదియందలి గడియారము సవకొండుగంటలు కొట్టుటచే యిక నిదురవచ్చుచున్నదని మదన్లాల్ తనబసజేరెను.

మఱునా డుదయముననే రమేశుడు తన కాలకృత్యముల నిర్వహించుకొని స్నానాంతరము కాఫీ, ఫలహారముల సేవించి మదన్లాల్ గాక కై నిరీక్షించుచుండెను. తొమ్మిదిగంటలయింది. మదన్లాల్ తన సామానుతో అరుదెంచెను. మిత్రులిరువురు ఓడరేవుకు ప్రయాణమైరి.

ఓడపై భాగమందొకగదియందు యిరువురు సుఖాసీనులైరి. కొలదిసేపటికే ఓడ నౌకాశ్రయామువీడెను. నౌక సాగరతరంగములుమధ్య నుయ్యెలవలె నిగుసలునూగుచు బోవదొడఁగెను. సముద్రముపై నుండి వీచెడి చల్లటిగాలికి రమేశుని మానసమెంతయు ఆనందభరితమై యెప్పుచుండెను. సముద్రయానమెంతయు రమేశునకు హాయిగొల్పుచుండెను. కాని మిత్రుడు మదన్‌లాల్ రమేశునివలె సంతోషమునలేక ఏదియో ఆలోచనాపరుడై యున్నట్లు ఆతనిముఖలక్షణములబట్టి చెప్పవచ్చును. ఆతనిమానసమున పలువిధములగు ఆలోచనలుపుట్టి పరునెప్పుచుండెను. “రమేశునకింతోర్తియా! ప్రభుత్వమునందుగూడ యితనిపేరనిన కొనియాడుదురే! దీనికితోడు తనకంటె యెక్కువ ధనమాజ్ఞుఁడైనని సల్కుదురు? నాతోటివానికి యింతశారవముగల్గుటసూచి యిటు లూరకుండవలసినదే? కానిమ్ము! ఇతనిని గడదేర్చకబోయిన నాపేరు మదన్‌లాల్ గాదు. స్వదేశముజేరిన తనకంటె బీదవా డున్న తస్థితిగాంచెనన్న అందరిలో నగుబాటుగాదా? అబ్బా! ఎంతధనము! ఈతనిధనముగూడ చేడిగ్గినవో కావలసినదేది! బాంబర్లు మదన్‌లాల్ కోటిశ్వరుడన్నమాట. తొందరపడిన లాభమేమి? సమయముజూచి నాపనినెరవేర్చెద”నని మదన్‌లాల్ హృదయారాటమును యించుక శమింపజేసుకొని యెప్పటియట్లు మెలంగజొచ్చెను.

ప్రభాకరుడు పశ్చిమసముద్రమున గ్రుంకెను. నల్లడల చీకటులావరిచెను, నౌకయందలి విద్యుత్ప్రకాంతి తప్ప వేరొండు లేదు. వేళయగుటచే మిత్రు లిరువురు తమ భోజనముల ముగించిరి. రమేశుడు మాత్రము కొలదిసేపు ఏదియో నవలను చదివి తదుపరి నిద్రాపరవశుడయ్యెను. అంతదనుక బయట కరిగిన మదన్‌లాల్ గది జేరెను. రమేశుడు నిదురించుట జూచి తన పనికి గడంగుట మంచి సమయమని తలఁచెను. “కోటిశ్వర పెట్టెలను మెల్లగ తనవద్దనున్న తాళపుచెవులతో ప్రయత్నించి

ఒక్కొక్కటి వెదకుచుండెను. తుదకు తన ప్రయత్నము ఫలించె కాబోలు మదనుని ముఖమండలము వికసించెను. గది గవాక్షమునుండి సముద్రపు గాలి విరివిగ వీచుచుండెను. అంతలో గాలిచే నొక పెట్టె మూత చప్పుడు చేయుచు పడెను. అప్పుడే నిద్ర జేచిన రమేశు డది విని అదరిపడి లేచెను. కనులు విచ్చి జూక ఎదుట యీ దృశ్యము గాంచెను. తన ప్రయత్నము బయటపడినందున మిత్రుని ముఖము జూడజాలక తాను గుప్తపరచిన రివాల్వరు దీసి రమేశుని శిరముపై గురిజూచెను. అంత రమేశుడు తప్పించుకొనుటలో భుజముపై గాయపడెను. అయినను రమేశు డిక జాగుసేయక మదనునిపై బడెను. యిరువురకు బలమైన పోరాటము జరిగెను. యిరువురు గాయపడిరి. కాని రమేశునికి తగిలిన గాయము నుండి రుధిరము స్రవించ బాధ సహించలేక సీరసమున స్మృతివిహీనుడై నేల కొరిగెను. మూడు గంట లయ్యెను. చీకటు ల్వికసను అంతరించలేదు. నొక జుర్రాల్లరు జేరెను. అదియే సమయమని మదన్ లాల్ నొక కేవు జేరునడికి ఆ చీకటులందు అదృశ్యు డయ్యెను.

చే ఖ.

బార్నిస్సు మదన్ లాల్ కలకత్తా జేరాడు. రమేశుని విషయమై పలువురు మిత్రులు, వాని బంధువు లడుగ కొన్ని దినములలో నచ్చు నని దెల్పెను. రమేశుని ధనమువలన ఆనందము పట్టజాలకుండెను. కాని ఆ వెనువెంటనే రమేశుని సాగతి జ్ఞప్తికి వచ్చుటతోడనే ఆందోళనా చిహ్నుడై, రమేశు డెప్పటికైన తనపై బగ సాధించునేమో యను భయ మూతని మానసమున వీడించుచుండెను. రమేశు డా పోరాటమున విగత జీవు డయ్యెనో లేక మరల బ్రతుకునో, మదన్ లాల్ స కేమియు తోచుట లేదు.

రాత్రి సుమా రాగుంట లయిది. ఆకాశ మంతయు ముగ్గు పెట్టినట్లు నక్షత్ర సమూహముతో వెల్లివిరియుచుండెను. వాని నడుమ

శశాంకుడు తన చల్లని పండువెన్నెలచే ప్రజ నంతను ఆనందపరచుచుండెను.

మదన్లాల్ సాధోరిభాగమందలి యుద్యానవనమంతయు కడు రమ్యముగ నలంకరింపబడి జననమూహముచే కీటకిటలాడుచుండెను. వనమంతయు మదన్లాల్ మిత్రులతోనిండి వారలుగావించు కుశల ప్రశ్నలు, హాస్యప్రసంగములతో సందడిగ నుండెను.

విందానంతరము మిత్రులందరు మదన్లాల్ వద్ద సెలవుగైకొని ఎవరియిండ్లకు వారేగిరి. అట్టితఱి మదన్లాల్ పేరుగాంచిన ఇనస్పెక్టరు రాఘవతో ప్రసంగించుచుండెను. మదన్లాల్ రమేశునిపై కల్పిత నేరములజెప్పి ఇనస్పెక్టరు రాఘవను తనకు సహాయపడవలసినదని కోరెను. మదన్లాల్ నిజస్వభావముగాని, అసలతడు చెప్పినట్లుల సత్యాసత్యములుగాని యెఱుంగని రాఘవన్ తాను తప్పక సహాయ పడుదునని చెప్పెను. ఇట్లులా యిరువురువ్యక్తులు సంభాషించునపుడొక ముదుసలి పొంచియుండి యంతయు వినుచుండెను. సంభాషణానంతరము మదన్లాల్ ఆవ్యక్తిని తమసామీప్యముచుండి పోజూచెను గాని ఎవరో ముదుసలియని వ్రారకుండెను.

మఱునాడు మదన్లాల్ రాఘవన్ లిరువురు తొమ్మిదిగంటలకు కలుసుకొనిరి. అట్లు వారిరువురు కీవిధముగ సంభాషణజరిగెను.

‘మదన్లాల్! నిన్నటినుండి చాలప్రయత్నించితిని. పోర్టునందు గూడ కనుగొంటిని. రమేశుడను పేరువాడెవడు దిగలేదని చెప్పినారు. బహుశః ఆతడు యిచ్చటకు రా భీతిజెందియుంటును!’

మ—రాఘవన్ బాబూ! అటులనా? అయినను మనము జాగ రూకులమై యుండవలయును. అతడు కడు మాయావి. ఛద్యవేషి.

రా—వయస్సు ఎంత?

మ—సుమారు ముప్పది. ఎర్రనిఛాయగలశరీరము. స్ఫురద్రూపి. వంకరలుదిరిగినజట్టు. సుమారారడుగులుండును. కణతపై కాలినమచ్చ గలదు. అదియే మిమ్ములనావృత్తని గుర్తింపజేయును.

రా—అయిన యిక నాశక్తికొలది తప్పక ప్రయత్నించెద ! భయపడకుడు.

ఇంతలో తపాలాజవాను ఒకవుత్తరముయిచ్చిపోయెను. అది మదన్ లాల్ నకు సందేశింపబడి వ్రాయబడెను. అందిల్లుండెను.

‘మిత్రద్రోహి ! మదన్ లాల్ !

నేను మృతిజేందెనిసెనయెంచి నిశ్చింతిలో నాధనముతో కులుకుచుంటివా ? కడుధైర్యశాలివి ! నీకుతోడు నిరూపకుడా ! అయినను భీతిలుచాడగా ? యిటు తిరిగివచ్చుటలో నేనన్న యిడుములకులోనై తినో వస్తును సలవికాదుగదా ! నీచుడా ! నీపాపకృత్యమునకు ఫలమనుభవింపక బోవు నేచియుండుము. ఈ షణ్ముగండియే నీచాణములు ఆశీర్వాదము. ఆనాడు రాఘవన్ తో ముగ్ధుడవుడ నే విసలేదా ! ఆముగుసలి ఎవరు ? మిత్ర ? మదన్ లాల్ ! హగ్గ !

ఇట్లు

ర మే శ

మదన్ లాల్ లేఖచూచి కొయ్యబాటను అంతదనుక బొమ్మనలెనిశ్చేస్తున్న వినుచున్న రాఘవన్ మదన్ లాల్ జరుపుట ఆగుటతోడనే మరల తెలివిగాంచి తన పరిసరముల నొకపరి వీక్షించెను. మదన్ లాల్ మేన ప్రాణములులేవు.

“ ఇనస్సైక్యరుబాబూ ! చూచితిరా ! నేనుకొన్నంతయు జరిగినది. నే తొలుతనే జేప్పితిగా ! ఆనాడు కడు మాయాని ”

“ లాల్ ! యీ లేఖనుబట్టి నాడ యీతడే విషయములందు మంచి ఆరిజేరిన నీసలె వున్నాడే ! కానిమ్ము ! భయపడనవసరము

లేదు. నే నిప్పుడే నీ శత్రువుని బాడలరయ యేగుచున్నాడ ” ననుచు రాఘవ అటనుండి వెడలెను.

హ య్య.

సూర్యుడు పశ్చిమాద్రిని గ్రుంకుచుండెను. అస్తమించెడి ప్రభా కరుని అరుణకాంతులు పరిసరచ్చెల్లు చేమల్పబడి వాటికొకవిధమగు సూతనశోభ పెచ్చుచుండెను. మందమారుతము హాయిగ వీచుతోంది. చీకటి పడుచుండుటచే పశుపక్ష్యాదులన్నియు తమతమ నెలవుల జేరు చుండెను. అట్టిటటి చుట్టూ దీతీరము వెబడి ఒకవృక్ష మెల్లగ వచ్చు చుండెను.

రాఘవ మదన్ లాల్ లిరువురు స్వార్థము యెచ్చటికోబోయిరి. అటులాన్యస్థ సగరిము ప్రవేశించి మరలను గృహమునైపు తన నడక సాగించెను. గృహాకివాటము లేనల బంధింపబడియున్నాయి. అంతి ఆ వృక్ష తన కేబుంబది సేసాదీసి యులలి ద్రవమును కొలదిగ నా బీగ మున పోయ నది విడినచ్చెను. అటుల యిలువొచ్చి గృహమంతయు నెల్తునైపుల నల రుసొచ్చెను. తానున్నది ఒక హాలు. అందు మధ్యగ గుండ్రని బల్లయు, చుట్టును కీర్టీలు అమర్చబడి యుండెను. అటునుండి గదులనన్నిటి జాగ్రత్తతో వెదకనొడగెను. ఎదుగు మదన్ లాల్ మంద సము కానరాలేదు. తుదికి పసుగునెది నచ్చుచుండి నొకగదివెలుపల బంధింపబడి యుండుటగాంచి అంత దప్పుకాకను దాచియుంచునని తలచి తన తాళపుగుత్తి దీసి నందొక్కొక్క దానిచే ప్రయత్నింప మొనరించెను. రామచంద్ మందసము తెరిచి పొందుకొని నన్దుపునేదో ముట్టబోవుచుండి యెటనుండియో పిట్టలు ‘ఘా’ అను శబ్దమునలయు రామచంద్ ‘అబ్బా’ అనుచు అవతెనున్న అగ్రణి ముందు జరిగెను.

సంఘటన.

కార్యార్థియై వెడలిన రామచంద్ యింకను రానందులకు రమే శుడు, ఆతనిపరివారమంతయు ఆతురతపడుచుండిరి. ఎంతకు ఆతనిజాడ లేదు. అంత రమేశబాబు రామచంద్ నకు ఏమిహానిజరిగెనోయని తలచి తానేస్వయముగ బయలుదేరెను.

అటుల రామచంద్ ను హత్యగావించిన మదన్ లాల్ యితరులకు గాని రాఘవన్ నకుగాని అనుమానము కల్గకుండ శవమును ఆనిశీధమున తానే దీసుకబోయి దూరమున రోడ్డుపైనిడి గృహాన్నిఖుడయ్యెను.

రమేశుడుల బయలువెడలి త్వరితగతి నగరముజేరి రాజబాట వెంబడివచ్చి మదన్ లాల్ గృహమువై పుంమరితెను. రామచంద్ నకేమి సంభవించెనాయని అందోళితామనస్కుడై వచ్చుచుండును. అంతలో ఆతనిపాదమున కేదయో మెత్తగలిగుల అదరిపడెను. వెంటనే ఆగి జూడ ఎవరిదో మానవక భేదము. రమేశుడు తనజేబునందలి టార్నిలైటు సహాయమున పరిశీలింప తనభృత్యుడు రామచంద్. రామచంద్ ! రామచంద్ ! హా ! ఎంతదారుణముగ హత్యగావింపబడితివి. నీచు డామద నుడే నిన్నిట్లుగావించియుండును. నేనిప్పుడే వానితుదముట్టించి నీఆత్మకు శాంతి జేకూర్చెదననుచు పట్టరాని ఆవేశమున త్వరితగతి మదనుని గృహముజేరెను. గృహమంతయు నిశ్శబ్దముగనుండును కవాటములన్నియు బంధింపబడియున్నాయి. రమేశునికేమియు తోచుటలేదు. యింటిచుట్టు నొకపరితిరిగివచ్చెను. గృహమువెనుకవై పునుండి గేటునుజాటి యింటిపై కప్పుజేరి వెలుతురున కై పెట్టబడిన యద్దముజేరెను. మెల్లగ నాయద్దము నూడబడికి లోపలికిదిగెను. రమేశుడుదిగిన ప్రదేశమంతయు అంధకారము. మెల్లగ తడుముకొనుచు గోడచున్న స్విచ్చినొక్కెను. దీపమువెలుగున అది నంటగదియని గ్రహించి వేరొకగదిలోనికిజని యటుల గృహమంతయు కలయవెదకి ఎట్టకేలకు మదనమున్నగది జేరెను.

అందొక న్రాతబల్ల, చక్కటిమంచము, అందమగు చిత్తరువులతోడను ఆగదినిండియుండెను. బహుశ అది మదనుని పడకగదియని తలంచెను. అంతలో కోటునందలిగడియారము టంగుటంగుముని పండ్రెండుకొట్టెను. ఆసమయమున టార్పిలైటు ప్రయోగించుట ప్రమాదమనియెంచి రమే శుడు ఆచీకటియందు తడుముకొనుచు మందసముజేరబోవ నంతలో ఏదియో కాలికిదగిలి బ్రద్దలగుచు ధ్వనిచేసెను. మదన్ లాల్ రామచంద్ శవము నటవీడివచ్చి నిదురించెను. ఆశ్చర్యమున కదరించి లేచిజూడ ఏమియు గాన్పింపదు. గదియంతయు చీకటిమయము. తాను నిదురింపబోవునపుడు విద్యుద్దీపముల నార్పలేదు. ఎవ్వరైన యిందు ప్రవేశించిరా ? అందుకు అవకాశములేదే ? ఏమో తానేనున ద్వారముబంధింప మరచెనేమో ? లేక రమేశుడే యరుదొచ్చెనా యను అనుమానము, భయము లొక్కు మ్మడి మదన్ లాల్ ను కలచివై చెను. ఎట్టకేలకు ధైర్యమునలేచి విద్యుద్దీపమునెలిగించెను. గదియంతయు నొకపరిజూచెను. మందసముచేత రమేశునిజూచెను. చేత పిట్టలుతోనున్న మదన్ లాల్ ను రమేశుడు జూచెను. ఇరువురకు ఒకరిపై నొకరికి భయముకలదు.

మదన్ లాల్ రమేశు డొలులరాగల్గెనో తెలుసుకొనజాలకుండెను. ద్వారములన్నియు బంధించబడియుండ యితడొలుల ప్రవేశించెగల్గెనా యని తలంచెను.

నీచుడగు మదన్ లాల్ ను గాంచుటతోడనే రమేశున కిక కోప మతిశయింపజొచ్చెను.

‘మదన్ లాల్ ! ఏమి నీచమంత ! ఒకబంటుని హత్యగావించితివా ! ఇదిగో ! నేనేవచ్చితి ?

‘ఏమనెదవు ?’

‘ఏదీ ! నాధనము ?’

‘నీధనము ! నీధనమా ?’ నీకేమైన పిచ్చియై యెన్నా ?’

‘మిత్రద్రోహి ! ఇక వాచలత్వముమానుము. ఇచ్చెదవాలేదా?’

‘ఏయ్ ! నేనెవరనో ఎఱుంగుదువా ? బారిష్టరుమదన్ లాల్ !
జాగ్రత్త ! నిన్నీక్షణముననే.....’

‘ఏమి అంతవరకు వచ్చెనా నీపొగరు జూచెద. నీప్రాణములపై
ఆశపీడుమనుచు అంగీయందలి రివాల్యరుదీసి గురిజేసెను. కాని అందు
మందుగుండ్లులేవు. పాపము తొందరగ వచ్చుటలో రమేశు డానగతి
మరచెను.

మదన్ లాల్ యిదికనిపెట్టి తనజేతనున్న సిస్టరుతో రమేశుని
నుదుట్టిపై గురిజూచి వ్రేల్చెను. రమేశుడు తప్పించుకొనుటలో భుజముపై
గాయపడెను. అంత రోహవేశమున ఆకలిగొన్న సింగమునల తుదనునిపై
కలియబడెను. యిరువురకు బల్మున పోరాటము జరిగెను. అందు
మదన్ లాల్ కొట్టిపడెబ్బచే తెలివికప్పి పడిపోయెను. గాయముజెందినను
మదన్ లాల్ లేనిబలమున అదియే సమయమని రమేశుని కాలునేతులు
బంధించి దుర్గంధ భూయిష్టముగు నొకగదియందు బంధీకృతుని గావించెను.

రెండువనకరణము.

రెండుపహత్య.

కలకత్తానగరమున ప్రఖ్యాతిపొందిన పురుషులలో జమీందారు
అజితబాబుకడు. అజితబాబు తన శరీరవిశ్రాంతికై బాలీగంజియందలి
నొక సుందరభవనము నెద్దకుగొని అచటనే నైదులసలహాపై విశ్రాంతి
గైకొనుచుండెను. భవనముచుట్టును వివిధఫలపుష్పాదులతో నిండి
యున్నది. సాయంసమయములందు చల్లగాలియందు విశ్రాంతిగైకొను
టకు రమ్యోద్దానభవనమును దానికేమధ్యగ నొక కొలనగలదు. పుష్ప

లతాదులచే నావనమంతయు సువాసన లీచుచుండెను. ప్రభాకరుని కాంతు లా వనమందలి పుష్పలతాదులపై బడ నీరెండవేళ కడుముదంబు గొల్పుచుండును.

అజితబాబు శగరమునుండి అప్పుడేనచ్చెను. ఇటునందు మనోరమ పుస్తకము చొకదానిని చదువుచుండెను. అంతలో అజితబాబు అరుదెంచెనని తెలియ దాది కాఫీ ఫలహారములు నటవిడి వెడలెను. తండ్రి కుమార్తెలిరువురు సంభాషించుచు ఫలహారములు సేవించుచుండిరి. అంతలో శంకరలాల్ అట కరుదొచ్చెను. శంకరలాల్ నకు గూడ ప్రత్యేకముగ తెప్పింపబడెను. అనంతరము అందరు భోగాభిరామాయణము నకు గడంగిరి.

శంకరలాల్ గొప్ప భాగ్యవంతుడు. మనోరమ స్నేహితుడు. యిరువురు ఒకబడిగానే కాలేజీవిద్య చుగించిరి. ప్రప్రథమమున శంకరలాల్ ను మనోరమ ప్రేమించెను. శంకరలాల్ స్ఫురద్రూపి. సుందరుడు. నవనాగరీకుడు. గొప్ప భాగ్యవంతుడు. దానికి తోడు విద్యగలడు యివి యన్నియు మనోహరమ నాకర్షించెను. కాని కాలమొకేరీతి గడచునా? కాలక్రమమున శంకరలాల్ దుస్సాహవాస యోగము దుర్వ్యసనములకు లోనై కడు అవస్థ కాలయ్యెను. శంకరలాల్ మనోరమను ప్రేమించెను. తనకోరిక పలుసార్లు ఆమె కెఱిగించెను. కాని నీచుడు వ్యసనాస్పదగు, అతని జూచిన రోతిజెందు మనోరమ అట్టి తిలంపులు వృథాయని పలుమార్లు జెప్పెను. ఆమెచే విసుగొంది శంకరలాల్ యిపుడు అజితబాబునే అడుగదలచివచ్చెను. ఎటులయిన మనోరమ వివాహమాడ దలచెను. శంకరలాల్ వచ్చుటతోడనే మనోరమ అటనుండి వెడలిపోయెను. తుదకు మాటలసందర్భమున శంకరలాల్ తనకోరిక స్పష్టపరచెను. అజితబాబు అదివలకే శంకరలాల్ నడవడి యెఱిగిన వాడగుటచే అందులకియ్యకొనలేను. దానితో శంకరలాల్ ఆగ్రహవంతు

డయి కడుకోవమున అటనుండి వెడలిపోయెను. తనకోరిక నెరవేరనందుకు చించి, అజితబాబు అనంగీకారముగకు క్రోధము అధికమయ్యెను. బాల్యమునుండి ప్రేమించిన మనోరమ తన నిల్లవమానించి నందుల కామెకు ప్రతీకారము చేయ నిశ్చయించెను. ఎటులయిన వారల్పై పగసాధించి మనోరమను చేట్టి ధృఢసంకల్పితుడాయెను.

సమావేశానంతరము నూడవదినము సూర్యు డస్తమించెను. లోకమంతయు చీకటులావరించెను. నిశీధనమయము. ఆకాశమంతయు కారుమబ్బులతో నిండి ఆ నిశీధము భీకరాకృతి నిచ్చుచుండెను. ఉలుములు మెలుపులతో శృహముల దలి పెసిస్లిలు నిదురింపక యేడ్చుచుండిరి. సంతతధారగ వర్షము కరియసాగెను, పీఠులందు జనసంచారములేదు. అక్కత్రాతీ నల్లటి ఆకృతి యొకటి, ముసుప్పుడో భూతమీ, ఆ అంధకారమున రాజబాటవెంటడిపోవు చుండెను. శరీరమంతయు నల్లటిబుర్రులాచే కప్పబడి కన్నులు, ముక్కునక, చెప్ప మిగిలిన భాగమంతయు ఆ చీకటి యందు లీనమగుచుండెను. ఆన్వహాపము భూతమని భయపడవనగములేదు. అనుబోయి అజితబాబు సాధమువర్స ఏలనో ఆగెను. కొలదిసేపటిలో ఉద్యానవనమునుండి సాధముజేరెను. గృహపరిసరమంతయు నిశ్శబ్దముగవుంది. భవసుమ్మపెకి బోవ ఆధారమేమియు గానరాలేదు. తుదకు సాధముపై కెగ్రాబాకిన లతాతీగాధారముగొని పైకెగ్రాకెను. మెల్లగ అజితబాబు గదిజేరి నూడ లోసల నిద్రుణ్ణిము వెలుగుచుండెను. తనజేబునందలి యినుప పూసను, వేరొకడనిమ్మును దీసి గవాక్షమునూసలను నవలీలగకోసెను. గదిసవేళించి సుఖముగ నిదురించడి అజితబాబును పెరిడి పిలిచెను. ఆనిశీధనమయమున వర్షమునడుమతిననపిలిచెడి వారెవరాయని అజిత బాబు తటాలునలేచి తన కట్టుమట్ట భీకరాకారుడగు అనల్లటి వ్యక్తి గాంచగ చే నిశ్చేష్టపడయ్యెను. ఇంతలో ఆన్వయ అజితబాబు నుద్దేశి ది

‘అజితబాబూ! నేనెంత చెప్పినవినలేదు నాకోరిక నెంపేరుటకు నీవొక యడ్డంకి. నీవులేకున్న ఆమెను బలవంతముననైన జేపట్టెద. నాకోరిక తిరస్కరించినందులకీదయే ఫలితమును”చు చెతనన్న రివాల్యురు నాతని వక్షమును గురిసూచి ప్రేల్చెను. ఆభయంకరనినాదము తనలో లీనము జేసుకొనెనో యన ఫలఫలమని నొక పిడుగెచ్చటనో పడెను.

మఱునా ఓదయమున ఏడుగటలయింది. రామసరూప్ యథా ప్రకారం అజితబాబుగది శుభ్రముజేయవచ్చిజూడ తలుపులు లోపల బంధించబడిను. అజితబాబు యింకను సిద్ధురనుండి లేవలేదని పిలచెను మారుజవాబులేదు. మరలమరల బిగ్గరిగ పిలచినను లోనుండి జవాబు రానందున భయపడి మనోరమ వార్తి తెలిసిగొంచి ఆమె సెటకు దీసుకువచ్చెను. ఎటుజోవ మార్గము లేనందున ప్రక్కగవాక్షమునుండి ఏమిచేయుదుండునో చూచెదమని లోపలగోడ్చుచు ముఖము త్రిప్పబడి క్రిందబడియుండెను. పాన్పు అంతయు రక్తమయము. గవాక్షపు పూచలు తీగడుటగాంచి లోనికిరిగి రామసరూప్ తలుపులు తెరిచి తోడినే నిట్లవు. రక్తమయమును పడియున్న పొడ్డిని గాంచి మనోరమ భయపావ్వలయై కెప్పునికేకైచై మూర్ఛ పోయెను. అంతలో అజితబాబు కార్యదర్శి గోపీనాథ్ ఎప్పటివలె అరుదెంచెను. అంతయు అల్లకిల్లలము. తనయజమాని హత్యావిషయము విని నిశ్చేష్టుడై కొంతవడికి తెప్పిరిలి లోలోని కడుగుంచుచు పైకిలేచి స్థైర్యమును ముచ్చినడి తెప్పిరిలిన మనోరమను స్మారిండుచుచు సేద దీర్చుచుండును. గోపీనాథ్ ఆభయంకరదృశ్యముగాంచితీకి గదితలుపుల తాళమువేయించెను. తనయజమాని ఆత్మహత్యగావించుకొనెనా లేక హంతకుడవరియిన అందుండి ప్రవేశించి గామించిననీమాయని తలచెను. గోపీనాథ్ న కెటుతోచలేదు. ఆత్మహత్యగావించు గవాక్షపుటూచలేల బ్రద్దలుగొల్పబడెను. అయినను ఆత్మహత్యచెసుకొనవలసిన అవసరమేమి

యులేదే? ఇన్ని ఆలోచన లోకపరి ఆతనిహృదయమును కలవరపెట్టుచుండెను. వెంటనే నేవకుని ఇనస్పెన్సిరుబాబును దీనుకురా పోలీసుస్టేషనుకుబంపెను. ఇంతలో ఊరకతండ్రికి విలపించెడి అమాయికబాల మనోరమను ఓదార్చుచుండెను.

మనోరమకు సుమారు పదునారువత్సరములుండును. ఆకారము నకుతిగినపొడవు, చక్కటిశరీరలావణ్యము, బంగరుఛాయ, కలువరేకుల బోలునేత్రద్వయము, తుమ్మెదరక్కలబోలు నల్లనిముగురులుగల్గి అపర రతీదేవతలె యొప్పురుచుండెను. అజితబాబున కొక్క తెయేకమాత్రై యగుటనలచ స్త్రీలలోనులేకుండు తనకన్నలలో పెక్కుకొని పెంచెను. రూపలావణ్యములు, సుసద, వినయవిధేయతలతోడ విద్యావతి. మనోరమకు అనేకగొప్పసంబంధములు నచ్చుచున్నను అజితబాబు మనోరమ స్నేహితులచే ని. న. ప్లాసగుచును ఆగెను. ఇంతలో అనస్మికముగ మృత్యువాతాడునని ఎవరెలు గుచురు! కాము! మనోరమ దిక్కులేననక్షిలయి. ప్రమాద యిత్యంత యని పలుచుకొని నోచుకొన లేదు.

అప్పుడే సుప్రసిద్ధజమీనదారు అజితబాబు హత్యగానింబింపబడినని నగరమునందు వ్యాపించెను. అనాటి సేపరులన్నిటియందు అజితబాబు హత్యాయమము! ఇంతలో కారు సేవకుడు ఇనస్పెన్సిరుబాబుననె వచ్చిరి. గోశీనాథ్ వారల కెదురేగి రాఘవనను కిగినుకబోయి ఒక గదియందు గూర్చుకొనెను. అందుండి రాఘవన్ అజితబాబు గదిలోని లిఫ్టుచేయించు వ్రాతచలసిం రిపోర్టునందు మనోరమచేనుకొని యీవల కరుదెంచెను. అంత వారేచిధముగ సుభాషించిరి.

రా—గోపేనాథ గారూ! అజితబాబుగారు ముంబయిపులా?

గో—కాదు! నే వారి స్నేహితులవ్యాపారములన్నిటిని చూచు మీనేవరును. ఈయనవారి ముని మనోరమ.

రా—అటులనా? అజితబాబుగారు ఆత్మహత్య గావించుకొనే ననియూ లేక హత్యగావించబడెననియూ మీతలంపు.

గో—ఆత్మహత్యగాదని నాయభిప్రాయము. అందులకు నిదర్శనముగ గవాక్షము బ్రద్దలు జేయబడియున్నది.

రా—అవును! అటులయిన యీమన కెవరయిన శత్రువులు కలరా!

గో—ఎవరునులేరు ఎవ్వరితోడను విరోధములేదు. ఎదుటిమనిషి మనస్సు కష్టపెట్టరు. దయ్యాహృదయులు. అందరు స్నేహితులే! ప్రభుత్వమునూ, సంఘమున మంచి పేరుగలదు.

రా—అయిన యిరుకుపూర్వ మెవరోగోనైన వివాదపడుటగాని వారి ఆగ్రహమునకు లోనగుటగాని జరిగరా?

అది మనోరమ అని ఒప్పు నామానిచక లక్షలు జరిగిఉదినమున శంకరలూకరి అనుబండ్రికి జరిగిన వివాదమున గోపేనాథతోపై అతిడు రాధువనేచేత తేల్చెను.

రా—శంకరలూక! యీ సరికరకు విన్నట్లున్నదే! హత్యజరిగిన ప్రదేశమున ఏమయిన వస్తువులున్నవా?

గో—యిరుగో! యీరెవల్యరు సరువున్న పశియున్నది. యిరుగోన చి సమియు కొరకలేదు.

‘గోపేనాథ గాహా! మాత్యనిషయము ప్రస్తుతిమీమయు తెలియుటలేదు. మీరు శవమును దహించుచున్నప్పుడు’ నని తనరెపోర్టు పూర్తికేసి యట సలుపురి రిజిస్ట్రేరుల కాలూ పట్టెను. హత్యనిషయ మంతయు అగమ్యగోచరముగ నుండెను. హంతకుడు కడునేర్పుతో న్యవహరించెను. అరబాబు హత్యగావించుకొనునని తలఁపెరిని రివాల్యరుల నవలిరాయను. ఆశకిచో యీనిషయములు చారిత్రేన పాడిని పోలియుచున్నది. భయపడెనలెను విలసిలుచున్న మనోరమకు

ధైర్యముచెప్పమని హెచ్చరించి గోపీనాథుతో మరల సాయంకాలము వత్తునని బయలుదేరెను. రాఘవకు యిటు లాందోళితమనస్కుడై మతిచెడినవానివలె రాణాజేరెను.

— — —
 మూ డ వ ప్ర క ర ణ ము.

స్వ ధ న ము.

అటుల స్వధనమున్న బయలు వెడలిన రమేశబాబు యెంతకు రానందులకు, రామచంద్రులె యీతనికేటిన యిక్కట్లు సంభవించెనా యని రమేశుని యనుచరులందరు జింతిలుచుండిరి. ఎంతనిరీక్షించినను రమేశుడు దెంచుజాడ తెలియనందున మిత్రులందరు కలసి సమర్థుడగు బెంటువునకు సందర్శించి, మిత్రులవద్ద సెలవుగొని బెంటువునకు నగరము జేరెను. రాత్రి సుమారు పదిగంటలయింది. మదన్‌లాల్ గృహము వెలుపల గొర్రుము వేయబడియున్నది. పరిసరమంతయునిశ్శబ్దముగ నుండెను. గృహప్రాంగణమున మాత్రము నేవకుడొకడు పహరానిచ్చుచుండెను. మెల్లగ ముఖద్వారముజేరి అచీకటియందు సమయముననే వేచియుండెను. తనజేబునందలి నీనానొకదానిని వెలుపలికి దీసియుండెను. అటుల రెండు గంటలు దాటెను. ఇంతలో లోనుండి గడియారము ఐదైదున్నర కొట్టెను. పహరాజవాను నిదురవచ్చుననకాబోలు నొకపరి హుక్కా వీల్చి గృహమంతయు చుట్టివచ్చి తూలుచు ఒకచో చతికిలబడెను. అప్పటికి సుమారు రెండుగంటలగును. అదియె సమయమని బెంటువునకు విల్లికంటె యెక్కుడు జాగ్రత్తతో సవ్యడిగానుండ వెనుకత్తునుండి ఆతనిని సమీపించి నోరుమూసి నీనా నాసికారంధ్రములకడనిడ ఒకత్పటిలో నతడు స్మృతిహిన్ను నేలకొరిగెను. మెటనే ఆతని మొలనున్న

తాళపుజెవుల సహాయమున సింహద్వారముదెరచి యెప్పటి యటుల తన వెనుక తలుపులు బంధించి లోనికిరిగెను. లోపలయంతయు చీకటి ముహుము. తన టార్చి సహాయమున యందలి విద్యుద్దీపము వెలిగించెను. అటుల గృహమంతయు నొకగదివెంబడి మరియొక గదివెదకెను. రమే శుని జాడ కన్నడలేను. రమేశుడొకవేళ హత్యగావించబడెనేమో యని భయపడెను. ఇటుల దీనవదనుడై ఆలోచించుచుండ కొలదిసేపటికి ఎటు నుండియో దీనమగు మూల్లు వినవచ్చెను. మరల మినవచ్చునేమో యని తలచి వేచియుండ అదేవిధమున విననయ్యెను. వెంటనే రమేశు డెటనో బంధీకృతుడై యుండునని మూల్లువినవచ్చినదెన బయలు దేరెను. తుదకు తానున్న గదికి డైరముగ మూడు గదులు దాటుసరికి తన కుడిప్రక్కన వెలుపల బంధింబడియున్న గదిజూచెను. అదియే రమే శుడుండు గదయని తలచి బీగముదీయ ప్రయత్నించి తను పహారా జవారువద్ద తీసుకొనిన తాళపుచెవులగుర్తుదలి నొక్కొక్కదానినే ప్రయత్నించెను. కాని విఫలమనోరథుడయ్యెను. తాళమెటుల వచ్చునా యను ఆలోచన గనుకటి. యింతిలో ఏనమయమున మదకొలాల్ వచ్చు నేమోయను భయము ఆతని మానసము కలయపెట్టి త్వరితగతి గది యంతయు నేర్చిన ఆయుధము గొరుసునేమోయని వెదకెను. ఎట్టకేలకు తననేర్చున యిరుసవూచనలనుండి సన్నని అంపమువలెనున్న పని ముట్టులు మదనుని బీరువానుండి సంగ్రహించి గొట్టెము నంతయొకొసి తన ప్రయత్నమున సఫలుకయ్యెను. చేతటార్చివెలిగించి గదియందు అడుగిడెను. లోనుండి దుర్గంధభూయిష్టమగు మర్వాసన గొట్టెమ నేల యంత చెమ్మగిలి యుండెను. సాపము రమేశుని కంతకు మూడుదినముల నుండి ఆహారము లేనందున ఆచీకటియంగు కృష్ణ భూతిశరీరుడై నేలపై పండ చాపయయినలేక కాలునేతులు బంధింబడి ఆతడు నేలపై పడి యుండుట గాంచి బొటువుతో మనస్సు ద్రవీభూతమయ్యెను. బెంటువుతో

త్వరితగతి రమేశుని బంధనముల విప్ప జేబునందలి వేరొక సీసాగీసి రమేశునకు వాసనజూప కొలదిసేపటిలో నధిక ఒలవంతునివలె రమేశుడులేచి నిలబడెను. కొలదిసేపటికి అటు నిటు నడవగల్గెను. ఇక ఆలసించిన కార్యముచెడునని అటనుండి తొందరగ మదన్ లాల్ పడకగదిజేరి మందసము దెరువ తాళములజెవులకై వెదకసాగిరి. హాలునందలి గడియారము మూడుకొట్టెను. ఎచ్చటను మందసపు తాళపుజెవులు కానరానందున బెంటువుజ్ తానుదెచ్చిన పసరు కొంత నందుంచ వెంటనే నాబీగము విడెను. ఇంతలో గృహప్రాంగణమున కారురిగిన శబ్దమువిననయ్యెను. కొలదిసేపటిలో నాబీగము వీడిరాగా రమేశుడు తన ధనము నంతను దీసి జాగ్రత్తపరచి యికబో నుద్యోగిలయి వెనుదిరుగునరికి తమకెదురుగ రివాల్యరు చేశబూని మదన్ లాల్ వచ్చుచుండెను. కాలముమించెను. పాపము రమేశుడేమిచేయును. చేత నాయుధ పీమియులేదు. బెంటువుజ్ వగ్గ రివాల్యరుగలదుగాని అంగీయించుండెను. అప్పటి కప్పుడే మదన్ లాల్ దగ్గరకు సమీపించెను. సమయము మించినది.

‘ఒహో ! రమేశ్ బాబుగారా ! యిటనుండియే పోనుద్దేశించితిరో ! సీరసాయనిక శాస్త్రవేత్త యిప్పుడేమిచేయగలడు. ఒకపరి పట్టువడిన యీమదనుని చేతులనుండి తప్పించుకొనుట కష్టతరమని యెఱుగవు కాబోలు !

‘నీచుడా ! మిత్రద్రోహియై నన్ను కడునిడుములబెట్టిన నీపై పగసాధింపలేనా ! ఓపికవహింపుము. దేనికైన సమయము రానలగదా ?

‘ఏమిమాటలు మీరుతున్నవే ! మిత్రద్రోహి ! జాగ్రత్త. ఆధన మట నూచుము. లేనిచో నీప్రాణము లీక్షణముననే గొనుటకు చేత నాయుధముజూచితివా !’

రమేశుడది సమయము కాదని తలచి ‘ఇదిగోగై కొను’ మనుచు చేతనన్న ధనసంచి నటనూచుటయు మదనుడు దానినందుకొన ప్రయ

త్తింపజోవుటయు అంత దనుక పొంచియన్న బెంటువు మదనునిచేతిపై తన రివాల్వరుతో కొట్ట నతని రివాల్వరుబోయి దూరమునబడెను. రమే శుడు వెంటనే దానిని జాగ్రతపరచెను. మదన్ లాల్ యికచేయునదేమి? ఒకక్షణములో యితకు పూర్వము రమేశునిస్థితి తానుపొందెను.

ఎటులయిన మాయోపాయము వ వారలవట్లుపెట్ట ఆలోచించుచు వారలకు లొంగిపోయినవానివలె సటిపముదలిడెను. ఇంతలో బెంటివుడ్ మందు మత్తుబోయెనుకాబోలు యీగడవిడిసిని మదన్ లాల్ సేవకుడు చేతపిస్తలుతో వచ్చుచుండెను. వెంటనే బెంటివుడ్ రమేశుని మదన్ లాల్ ను జాగ్రతగజూచుచుండుమనిచెప్పి తాను సేవకు డికగదిప్రవేశింప బోవుచుండ తన రివాల్వరుకు పనిగల్పించెను. అంత సేవకునిచేతనున్న పిస్తలు దూరమునబడుటయేగాక చేయిగాయపడెను. సేవకుడు క్రింద బడిన పిస్తలుకై ప్రయత్నింపబోవ నొకవరి కాళ్ళపై గురిజూచిపేల్చు కదలలేక యటనే రోజుచు సేవకుడు పడెను. సత్వరమాతని బంధీకృతుని గావించెను. రమేశుడిటు దృష్టిసారించునంతలో యిదియె అదనని వెనుక నుండి మదన్ లాల్ పై బడెను. రమేశుడు తన మందబుద్ధికొత్తయు నొచ్చు కొనెను. ఇరువురకు బలమైన పోరాటమయ్యెను. రమేశు దనకు రివాల్వ రుపయోగించ నిష్ఠములేక పెనుగులాడుచుండెను. ఇంతలో తనచేతి రివాల్వరు మదనుని హస్తగతమయ్యెను. పోరాటమున యిరువురు గాయపడిరి. మరల పరిస్థితులుమారెను. కాని దై వముగలవగుదా ?

‘రమేశ్ ! ఇప్పుడేమయ్యెదవు. ఇనుగో యీక్షణముననే.....’ అనుచు నిర్దాక్షిణ్యమున రమేశునికాల్చబోవునంతలో ఎటునుండియో థాం అను శబ్దము వెనువెంటనే శిరమునుండి రుధిరముస్రవించ ‘అయ్యో!’ అనుచు మదన్ లాల్ క్రిందబడుటయు జరిగెను. రమేశునకు మతిలేదు. తనను రక్షించినవ్యక్తి ఎవరాయని నిశ్చేష్టుడై తిలకించుచుండెను. ఇంతలో హాలునుండి ఒకవ్యక్తి వచ్చుచుండెను. ఆతడెవరోయని పారకు లాతురత

జెండ క్కరలేదు. అప్పుడే తనపని ముగించుకొనివచ్చిన బెంటువుడ్ ఆల
సింగ్ ప్రమాదమని తమధనమునుదీసుకొని రమేశు బెంటువుడ్ లిరువురు
మడి లాల్ కారుపై నెక్కి తమ గమ్యస్థానముజేరిరి.

నా ల్ల వ ప్ర క ర ణ ము.

—అంతఃకథ—

ఆ లో చ న.

ఉదయము తొమ్మిదిగంటలయింది. పోలీసుతాణాయందు యినె
స్పెక్టరురాఘవన్ అజితబాబు హత్యావిషయమై దీర్ఘముగాఆలోచించు
చుండెను. అంతలో గోపీనాథ్ అటకరుడెంచెను. రాఘవన్ గోపీనాథ్ ను
గాంచుటతోడనే తలవంచుకొనెను. ఆతనికేమిసమాధానము జెప్పవల
యునో తెలియదు. అయినను తప్పనిసరిగలేచి వానినాహ్వానించి నొక
కర్చియందు గూర్చుండమనిజెప్పెను.

గోపీ—ఇనస్పెక్టరుగాయా ! హంతకునిఁజూడలేమైన తెలిసినవా?
యని ప్రశ్నించెను.

రాఘ—ఎంతప్రయత్నించినను యింతవరకు సరియైన ఆ వోకీతెలి
యలేదు. ఇదిజూడ కడుదుర్భేద్యముగనున్నదే ! విరోధులెవ్వరులేరు !
ఆత్మహత్యకాదు !

గోపీ—నేజెప్పినగుర్తులబట్టి శంకరులాల్ ను గుర్తింపనేలేదా ?

రాఘ—అతఁడు మారువేషమున సంచరించుచుండనేమో ?

గోపీ—అయివుండవచ్చును. ఆతడు కడుమాయావి.

రాఘ—ఎట్టినిగూఢహత్య ! హంతకుడు గొప్పచతురుడు. మేధా
విలయియుండవలెను,

గోపీ—మీరెటులయిన యీవిషయమును కడుశ్రద్ధవహించి పనిచేయవలయును.

రాఘ—తప్పక. వేరేచెప్పవలయునా ? పాపము మనోరమ ఎటు లున్నది.

గోపీ—విద్యావతి, జ్ఞానవంతురాలైనను తండ్రిమరణమున పూరక విలపించుచు అన్నపానీయముల ముట్టుటలేదు.

రాఘ—మీరామెవిషయమై జాగ్రతవహించుడు. యింతకు ముందే తెలిసినవార్తలబట్టి పార్కురోడ్డున వారలుండునటుల తెలిసినది. అంత ఆధారమైనవార్తకాదని నాతలంపు. నేనేన్వయముగ యీవిషయ మున ప్రయత్నించి ఆసీనునిపని పట్టించెద. మీరధైర్యపడకుడు. మనో రమను భద్రముగ జూడుడని చెప్పెను.

అప్పుడే గదియందలిగడియారము 11 గంటలుకొట్టెను. ఇక సాయంకాలము కలుసుకొనెదనని గోపీనాథ్ ను సాగనంపి తానిలుచేరెను.

రహస్యము బయటపడుట.

అప్పుడే హత్యజరిగి మానముదినములయింది. హత్యజరిగిన నాటనుండి శంకరలాల్ ఛద్దవేషమున తిరుగుచు రక్షకభటశాఖాధి కారులకు చిక్కకుండెను. కుతంత్రుడు, దుర్వ్యసనాసక్తిడగు శంకరలాల్ ఎప్పుడు మనోరమను చేజిక్కించుకొందిమాయని సమయమునకై వేచి యుండెను.

మదన్ లాల్ ఆనాడటుల పరాభవముజెంది తన శత్రువుగు రమేశుడే స్వయముగవచ్చి తన్నట్లుగావించి తన కండ్లయెదుటనే ధన మంతయు పట్టుకొనిపోవుట తలచుకొని హతాశుడయ్యెను. యిక చేయున దేమున్నది. దేనికొరకై తాను మిత్రద్రోహము గావించెనో యట్టి ధనమంతయు నొకతృటిలో మాయమయ్యెను.

రమేశునిజాడ లరయ తన భృత్యుల పలువుర నలునై పులకు బుట్టించెను. అందరు విఫలురయి వచ్చిరి. సాయంత్ర మయిదుగంటలు దాటెను. కృష్ణ దేవుడేలనో రాలేదు. ఒకవేళ ఆతడింకను తన ప్రయత్నములు గావించుచుండెనో లేక వారలచే పట్టుబడి యిడుములగుండు చుండెనోయని మదన్‌లాల్ ఆలోచించసాగెను. చీకటివడింది. రోడ్డున అచ్చటచ్చట నున్న విద్యుద్దీపములకాంతితప్ప వేరొండేమియులేదు. ఆలోచనాదుడయి సలహానిచ్చుటకు రాఘవన్ అయిన రాలేదేయని నిస్పృహజెందెను. యిటుల సుమారు రెండుగంటలుదాటెను. గోడ నున్న గడియారము టంగుటంగుమని తొమ్మిదికొట్టెను. ఇంతలో కృష్ణ దేవుడాయానమున నగర్చుచు వచ్చెను. ఆయానమున ఆతనినోట మాట రాకుండెను. మదన్‌లాల్ అతనిని కూర్చుండ నియమించి కొలది బ్రాందిని గ్లాసునందలి నీటితోకలిపి యిచ్చ కృష్ణదేవుడది సేవించి యప్పు తనవృత్తాంతము చెప్ప మొదలిలెను.

‘అయ్యా! నేనటుల తమయొద్ద సెలవుగైకొని సగరమున నే నెరిగిన ప్రదేశములన్నె వెడకితిని. ఎందును రమేశునిజాడ గానరాలేదు. తిరిగియుండుటచే ఆకిలి దిహించుచున్నది. అప్పటికి సుమారు ఆరుగంటలయిది. అంత మన నిల్చుకేసెన కేగితిని. అందుప్రవేశించి ఒకసారి నలుదెనలచూచితిని. నొకమూలగ రమేశునివలెనున్న వ్యక్తి వేగొకనితో మాట్లాడుచు సలహారముల సేపించుచుండిరి. నానందేవాము తీరుటకై నేనును వారల సమీపముననే కూర్చుండి ముఖలక్షణముల పరికింప మొదలిడితిని. మీరుచెప్పినట్లు రమేశునివలె నున్నవ్యక్తి ముఖమున గాయపుగుర్తు గలదు. అంతటితో అనుమానముతీరక వానిని వెంబడించి ఆతనినెలపు తలుసుకొనవలెనని నిశ్చయించితిని.

ఇంతలో ఆయానము గ్లాసున సాక్షిచేయ మదన్‌లాల్ మరల బ్రాందితో గ్లాసుననుండు యిచ్చెను. అవలలగ కృష్ణదేవుడది ఖాళీ చేసి మరల నీటిని మొదలిడెను.

‘వారలసంభాషణవిన ప్రయత్నించినను చాలనెమ్మదిగ మాట్లాడుచుండుటచే స్పష్టముగా వినబడలేదు. కాని మధ్యమధ్య మదన్‌లాల్— యారోజుననే.....కర్తవ్యము.....అనుమాటలు వినబడెను. దానిని బట్టి మనపై వారలేదియో కుట్రపన్ను చుండిరని భావించితిని. ఇంతలో వారిరువురు అటనుండి లేచి తమ బిల్లులనిచ్చి బయలుదేరిరి. రమేశుడు తనకారు లధిరోహించ సద్ధముగనుండెను. నేనును త్వరితముగ బిల్లునిచ్చి యీవలకరుడెంచి జూడ పరిసరముల దసనమ్మములేదు. ఇంజను స్టార్టు చేయబడినధ్వని అయింది. అంత ఆచకటియదను జేసుకొని కారు వెనుక భాగమును ఆనటగాగొని కూర్చుంటిని. కారు కడువేగమున నగరవీధుల బడి పోవుచుండెను. ఆచకటియందు మెయిన్‌రోడ్డువీడి ప్రక్కవీధులు నందుగొంగు భాన్నితిరిగినో తుదకు నొయిటిముంగిట ఆగెను. కారు గృహప్రాంగణమున ఆగినశ్చ మనగా లోనుండి కవాటములు తెరువబడి నలువురు ధృఢకాయులువచ్చిరి. వారలకేదియో అర్థమైంది రమేశుడు లోనికరిగెను. ‘వెంటనే శకటమధిరోహించి యటకోబయిరి. అంతదనుక ప్రహరీగోడ నీడనుదాగి పరిశీలింపమన్న నేను బయటికరుడెంచితిని. పరిసరమంతయు నిశ్శబ్దము. అటయే వీధి చివరగృహము. లోపల కలుల ప్రవేశము గల్గెనాయని ప్రయత్నించితినీ కాని విఫలమనోరథుడ సయితిని. పైకి జూసరులకు గృహమంతయు సాదాపాదాభిలాషలో నున్నట్లు గాన్పించును. అంతి ముఖద్వారముజేరి నాచకటి యందా నెంబరు నోటు జేసితిని.

మరలమరల మదన్‌లాల్ సిండుస్సులుంటిచ్చుటయే తడవుగ కృష్ణదేవుడు త్వరితగతి వాళీచేయుచుండెను. మదన్‌లాల్‌నకు తన బృందములో నెవ్వరిని హింసించడు. మర్యాదగజూచి నారిల తగునీతి సంతోషపరుపుచుండును. అందున నారు తమయజమానియెడ భయ భక్తులతో మెలుగుచు లోతుగా నిమగ్నముగ నుండిరి.

అందరిలో కృష్ణదేవుడనిన మదన్‌లాల్‌న కారవస్రాణము. మరల కృష్ణదేవు తనకథ యిటులచెప్పెను.

‘నెంబరు నోటుజేసుకొని యీవల కరుదెంచి నచ్చుచుంటిని. అది 127 నెంబరు గృహము. కాని ఎచ్చటన్నదో అది ఏప్రదేశమో ఆ అంధకారమున తెలియలేదు. కొలదిదూర మేగుసరికి అప్పుడె సినిమా నుండి వచ్చెడి న్యక్తులలో నొకనిని యడుగ యది చెబజారని చెప్పాడు. అప్పటికి మనసు కుదుటబడినది. అందుండియే రమేశుడిటుల తన యిష్టమువచ్చినటుల ఆడుచుండెను. రేపు ఇనస్పెక్టరు రాఘవన్ సహాయమున ఆగృహము ముట్టడించిన ధనము రమేశుడేగాక ఆతని పరివారమంతయు పట్టువడును. ఈసంగతి తెలియసర్ప వచ్చినాడ’నని కృష్ణదేవుడుసలుక ఆతని చాకచక్యమున కెంతయు సుతిసించి నిండుగ్లాసు అందిచ్చెను. మఱునాడు రాఘవన్ సహాయమున రమేశునిగృహము ముట్టడించి తన మనోరథము నెరవేర్చుకొనవచ్చునని తలంచి లోలోన సుతిసించుచు నిద్రాపరవశుడయ్యెను.

పా ప ఛ ల ము,

మఱునా డుదయముననే మదన్‌లాల్ యీసంగతి రాఘవన్ నకు దెలుపబోయెను. తొందరగ అప్పుడవచ్చెను. రాజాయనదలి అప్పుడేవచ్చిన వాస్తవత్రిక జదువుచుండెను. మదన్‌లాల్ వచ్చుటతోడనే ‘ఏమి విశేషముల’ని ప్రశ్నించెను.

మ—ఇనస్పెక్టరుబాబూ ! నేనొక ముఖ్యవిషయము తెలుసుకొంటిని. రిహస్యముగా మార్గ్లాడవలయును.

అంత రాఘవన్ అటుండి తన ప్రయివేటురూమునకు దీసుకబోయి గూర్చుండజేసెను. మదన్‌లాల్‌గారూ ! ‘ఏమి రమేశుని గూర్చియూ ?’

మ—అవును ! రమేశుడుండుతావు తెలుసుకొంటిని.

—ఏమి ? రమేశుని నివాసమా ? ఎటుల ? ఎవరివలన !
అని అశ్చర్యమున నొక్కపరి ప్రశ్నలవర్షము గురిపించెను.

మ—అవును ! మన కృష్ణదేవుడు కనుగొని వచ్చినాడని జరిగిన
సంగతియంతయు విశదపరచి ఆనాటిరాత్రియే అగృహము ముట్టడింప
వలెనని పట్టెను.

రాఘవన్ యీవార్తకెంతయు సంతసించెను. రమేశుడిక తనచే
పట్టుబడుటయేగాక ప్రభుత్వమున తన పేరు ప్రతిష్టలు మారుమ్రోగునని
లోలోని ఆనందపరనశుడయ్యెను. ఎప్పుడు రాత్రియగునా యని
తొందరపడ జొచ్చెను. పలువుర రక్షకభటుల సాయములై యుండవలసి
నదిగ ఉద్దరించిచ్చెను.

చీకటిపడింది. రాఘవన్ నకు తొందర ఎక్కువయ్యెను. అప్పటికి
సుమారు పదిగంటలవుతుంది. అంతలో మదన్ లాల్ చక్కటి యుడుపుల
ధరించి వీరునివలె వచ్చెను. ఆసానిముఖమున ఆనంద ముట్టిపడుచుండెను.
అంత రాఘవన్, మదన్ లాల్, కృష్ణదేవులు పలువుర రక్షకభటులతో
కారుపై రమేశుని గృహమునైపు బయలుదేరిరి. ఒక అరగంటలో
రమేశునిగృహముజేరి కారు రోడ్డునకు ఒకప్రక్కగవవలి కాలినడకను
గృహప్రాంగణము జొచ్చిరి. గృహమంతయు చుట్టినచ్చిరి. లోనికి
ప్రవేశమునకు వీలులేదు. పరిసరమంతయు నిశ్శబ్దముగనుండెను.
సమయముకై వేచియుండిరి. ఇంతలో ఎచ్చటనుండియో ద్వారము
తెరువబడినట్లుని యగుటయు వెను వెంటనే యిరువురవ్యక్తుల
సంభాషణ విసపడెను. అందరు ఎవరితావులందు వా రుడిరి,

లోపలనుండి యిరువురు ధృఢకాయలీవల కరుడెంచిరి. మొదటివాని కేదియో రెండవవాడు రహస్యముగజెప్పి తాను మరల లోనికిబోయెను. ఈకాలములో మదన్లాల్ లోనప్రవేశించెను. ద్వారము ప్రక్కనే దాగి యున్న మదనుడు ఆ సూతనుడు లోనికిడుగిడుట తోడనే తన పిస్తలుతో శిరముపైకొట్టి నాడు 'ప్రమాద' మనుచు యఱచి నేలకొరిగెను. యీతలో రాఘవన్ రక్షకభటులతో లోన ప్రవేశించి ఎవరి తావుల వారు రానున్న పంఘటన్కు సిద్ధముగనుండిరి. ఆ కేకవిని రమేశుని పరివారమంతయు ఆపదనాటిల్లెనని సాయుధులై వచ్చిరి.

క్రింది హాళంతయు అంధకార బంధురము. అంత నొకవ్యక్తి తన టార్చి నుపయోగించి కోటునందుగలప్రీతి వస్తువుపై ప్రసరింపజేసెను. ఆవెలుగున మదన్లాల్ ను కొంతమంది రక్షకభటుల గాంచెను. ఆతఁడేమిసాక్షి చేసెనో నొక్కమృడి రమేశుని పరివారమంతయు కలియబడిరి. ఆ చీకటియందు ఎవరెవరి పక్షమువారో తెలియకుండ ఘోరముగ పోరాటము జరుగుచుండెను. మదన్లాల్ తప్పించుకొని రమేశుని ధనము నక్తై వెనుక హాలునుండి మీడప్రభాగము చేరుచుండెను. ఎటుండియో రివాల్యరు ప్రేల్చుబడెను. సాపము ! మదన్లాల్ కది భుజములపై తగిలెను. మదన్లాల్ దానికి సత్రిగ ప్రొప్పుటయు ఎనరో 'అయ్యో!' అని మూలుగుచు మెట్లనుండి క్రిందబడుటయు జరిగెను. మరల మదన్లాల్ తనప్రయత్నము కొనసాగింప మెట్లనెక్కిెను. ఇంతలో మరియొక సారి గుండుప్రేలెను. అన్నిదాదమునుబట్టి మదన్లాల్ అది రాఘవన్ గా గ్రహించి వెంటనే క్రిందికి పచ్చెను. అటుల ఆ గృహమంతయు కేకలతోను, రివాల్యర్లు ప్రేలేడి ధ్వనులతోను నిండి అప్పటి ఆదృశ్యము కడు భీకరముగ నుండెను. ఇంతలో హాళంతయు కాంతివంతము చేయబడెను. మదన్లాల్ రాఘవన్ లిరువురు రమేశుని పరివారముచే చుట్టు ముట్టబడిరి. మదన్లాల్ అది గాంచి నిశ్చేష్టుడయ్యెను.

ఆ సంకుల సమరమున చాలవరకు మదన్‌లాల్ పరివారము, రక్షకభటులు గతించిరి. మిగిలినవారు రమేశుని వశమైరి. ఆ వెలుంగున వశమైన మదనుని పరివారమేగాక, రక్షకభటులుగూడ తలలువాల్చిరి. అవమాన అపజయము లొకపరిహృదయము దహించుచుండ మదన్‌లాల్ మిత్రుని రమేశుని ముఖము జూచి కాలక తన రివాల్వరైత్తెను. రమేశుని జుపుటయే ఆతని యుద్దేశము. రమేశుడది గ్రహించి తన రివాల్వరు గురిజూచెను. కాని మదనుని ఆయుధమా సాధుటయందు ఖాళీయయ్యెను. ప్రయత్నము వమ్మయ్యెను. రాఘవన్, మదన్‌లాల్ లిరువురు బంధీకృతులయిరి. అంత రమేశుడు మదన్‌లాల్ నుద్దేశించి యిట్లు పల్కెను. 'మదన్‌లాల్ ! నీచుడ్డచై నన్నెటులయిన అంతె మొందింప పలువిధముల ప్రయత్నించితిని. నాధనముతో కులుక తల చితిని. మిత్రద్రోహి ! నీ విట్టి క్రాంత్రుడవు, ఆశాపిశాచమని యెఱింగిన లక్షణమందే మట్టుపెట్టి యుందును. ఎన్నటికైన నన్యాయాన్యాయముల పరీక్షింప భగవంతుడు లేడా ! అన్యాయము జయమొందునా ? న్యాయము జయమొందునా ? ఇప్పటికైన గుర్తించితివా ?' రాఘవన్ ! యీతని పల్కులు నిజానిజములు తెలుసుకొనక, మనిమి తత్వమునైన యెఱుంగ యీదుర్మార్గునకు సహాయపడుదునని చెప్పిండులని, కష్టపడి పనిచేసినందులకును బుద్ధికుశలతకు, వివేచనశ్శక్తియును మెచ్చి ఆ ప్రభుత్వము నిన్నీ అధికారమున నుంచినందుల కెంతయు సంతసమగుచున్నది. వట్టి పందవయి నీవేమి డిటెన్ ట్ వ్ యినస్పెర్టరు పదవేమి ! ఇకనైన మెలకునో ప్రవర్తింపుము. లేనిచో ఎరుగుదువా రమేశుని. 'మదన్‌లాల్ ! నీచేసిన దుష్కృత్యములకు ఫలితమిదిగో యని చేతనున్న రివాల్వరుపయోగించుటయు మదన్‌లాల్ 'అగ్బా' అనుచు మొదలు సరికినవృక్షమువలె నేలగూలుటయు ఒక్కత్పటిలో జరిగెను.

అయిదవ ప్రకరణము.

నూతన సమావేశము.

మదన్‌లాల్ మృతితో రమేశుని కార్యము ముగిసెను. సహజముగ పరోపకారపరుఁడు, దయార్థిహృదయుడగు రమేశుఁడు అజితబాబు హత్యవిషయ మెఱుఁగుచు. కాని స్వకార్యము ముగియనందున తదుపరి ఆలోచింతమని ఊహించెను. ఇప్పుడు దానికితోడు అవరాధ పరిశోధనావృత్తియందు అన భవము సంపాదించవలెననెడి కోరిక తొందర జేయుచుండెను. ఎట్టకేలకు దృఢనిశ్చయముడై అజితబాబు హత్యానేషణమునకై బయలువెడలెను. రమేశు డటుల ఆలోచనాపరుడై పార్కు స్క్వేర్ జేరి సమీపముననున్న “గ్రాండ్ రెస్ట్రెంటు హోటలున కేగెను. కొలదిగ కాఫీ నేవించి అజితబాబు గృహమువైపు బయలుదేరెను. మార్గమున నొకరిక్కి యెక్కెను. రిక్ష్వామనిషి త్వరితగతి అజితబాబు గృహము “వసంతకుటీరము” వద్ద దింప రమేశుడు వాని బాడుగయిచ్చి తాను సాధము సమీపించెను. సేవకునకు తన నామధేయముగల విజి టింగుకార్డు యిచ్చి పంపెను. పై భాగమున గోపీనాథ్ మనోరమలు ఏదియో ముచ్చటించుచుండిరి. అంత నాసేవకుడు చేతనున్న కార్డు గోపీనాథ్‌న కిచ్చి లింగిల్లుండెను.

“రమేశబాబు

పనేదారు

కలకత్తా.”

వెంటనే మనోరమకన్య ఆమెపైకి ప్రవేశపెట్టమనెను. కొలది సేఁజిటిలో రమేశబాబు అక్క డకు దీసుకరాబడెను. గోపీనాథ్, మనోరమలగాంచి సమస్కరించెను. వారును మరల సమస్కరించి లేచి ఉచి

తాననమున కూర్చుండ నియమించిరి. అంత వారల కీవిధముగ సంభాషణ జరిగెను.

గో—అయ్యా ! తమదీయూరేనా ? తమ రెంతకాలమునుండి యీవృత్తియం దుండిరి.

ర—అయ్యా ! నాది కలకత్తాయే ! నన్ను రమేశబాబుఅందురు. చాలకాలమునుండి నీమయందండి నేర్చుకొంటిని. అజితబాబుగారు తమ కేమగుదురు.

మనో—రమేశబాబుగారు మాతండ్రి విషయమున మీరు శ్రద్ధగ వ్యవహరింతురా ?

గో—రమేశబాబూ ! నన్ను గోపీనాథ్ అందురు. నేను చిర కాలమునుండి అజితబాబుగారి ఎస్టేటుకార్యములు జూచుచుంటిని. ఈమె ఆయన కుమారి మనోరమ.

ర—అయినా ? గోపీనాథ్ మనోరమగారు మీరేనా ? హత్యా విషయమున ఎవరినైన నియమించితిరా ?

గో—ఆ ! ఇనస్పెక్టరు రాఘవన్ గారు చాలశ్రమపడుచున్నారు కాని యింతవరకు మాత్రము ఆ వో తెలియలేదు.

మ—రమేశ ! మీరు తిప్పక యీ కార్యమున కృతకృత్యులగుమరని నాకేటికో మిమ్ములనాడ నమ్మకము గల్గుచున్నది. దయ యుంచి ఈదీసురాలి విషయము త్రోసిపుచ్చిరని నమ్మునును. ఎంత ధనము వలయునో కోరుడు.

ర—ధనముతో పనియేమి ? నేనటుల ధనమున కాశించెడి వాడనుగాను. మీమంటివారిలకు సహాయపడుటయే నావాంఛితము.

గో—బాబూ ! మాచిన్ని యజమానురాలు చెప్పినటుల తమరు గూడ యిందున పనిచేయవలయును.

ర—తప్పక చేయుదును. అయిన అజితబాబుగారి కెవరయిన విరోధులు గలరా ? మీ కెవ్వరిపైనయినను ననుమానము గలదా ?

గో—లేరు. ఆయన ఓందరు మిత్రులే ! కాని శంకరలాల్ అను యువకు డీపని గావించియుండునని తలంచెద అని ఆనాడు అజితబాబు శంకరలాల్‌లకు జరిగిన వివాద మెల్ల విశదపరచెను.

ర—ఇదియూ కారణము. యింక కానలసిన దేమున్నది. తప్పక అతని పనియే. నే నిక సెలవుదీసుకొనెదను. మరి రెండుదినములలో కన బడుచునని అటునుండి వెడలిపోయెను.

ని ర్మ ం ధ న

ఇనస్పెక్టరు రాఘవన్ ఎన్ని ప్రయత్నముల హంతకుని కను గొందమన్నను ఫలితము గానరాకుండెను. హత్యానంతరము శంకరలాల్ ఛద్మవేషధార్మియై తిరుగుచు ప్రభుత్వమునకు లొంగకుండెను. శంకరలాల్ అట్టి స్వల్పవివాదమునకు అజితబాబును హత్యగావించునా యనియు, మరొకసారి ఎందులకు గావింపగూడదను తలంపుతో స్థిరత్వమునకు రాలేకుండెను. ఎటులయిన తన మార్గమున కడ్డురాకుండ శంకరలాల్ ను తప్పింప ప్రయత్నించుచుండెను.

చీకటలు నల్లడల వ్యాపించెను. ఆకాశమున మినుకుమినుకు మనుచు తారలు తమ గ్రుడ్డినెలుగు నిచ్చుచుండెను. అట్టితఱి భాలీ గంజి మార్గమున ఒకవ్యక్తి వేగగమనమున బోవుచుండెను. కొలదిసే పలుల నడచి తటాలున ఆగెను. ఎదుటనుండి వచ్చెడి రక్షకభటుని గాంచి కాబోలు ప్రక్కనున్న సందునఁబడి పో మొదలిడెను. అబ్బా ! అతని నేత్రము లెంతటి తీక్షణములు. అటుల యాపదపాలుబడకుండ తప్పించుకొని కొంతపడికి తన గమ్యస్థానము జేరబోవుచుండెగాబోలు నడక గమనము తగ్గించెను. అప్పుడే పోలీసురాజానుండి టంగుటంగుముని

పహరాజవాను పండ్లెండుగంటలు కొట్టెను. నగరమంతయు మాటు
 మూగెను. ఆ వ్యక్తి ఎవరని పారకుల మానసములు తొందరపడవచ్చు.
 ఆత డెవరు? శంకరలాల్ ! ఎటులయిన మనోరమను ఆటనుండి గొం
 పోవు తలంపుతో ఆ నిశీధమున బయలుదేరెను. సాధపు టుత్తరభాగ
 మందున్న పూపందిరినుండి మేడపై భాగముజేరి అందలి గదులనన్నిటిని
 పరీక్షించుచుండెను. నాలుగైదు గదుల వెదకెను గాని మనోరమ
 గాన్పించలేదు. ఎట్టకేలకు ద్వారముచెంత స్థలముగ మొలను ఖడ్గము
 ధరించి నిదురించెడి పహరాజవానుగల గది జేరెను. వెలుల ద్వారము
 బంధింపబడెను. దారి కడ్డముగ నేవకు పరుండెను. అంత శంకరలాల్
 జేబునుండి యుకసీసా సేవకునకి వాసనగూడ వాడు తెలివీహీనుడై
 గాఢనిద్రజెలడెను. మెల్లల వాని మొల తాళపుగుత్తెనుదీసి ద్వారము
 తెరచి గది ప్రవేశించెను. హాయి నిరుంచుచున్న మనోరమానుందర
 వదన మావిద్యుద్దీప్తకాంతియందు గాంచి ఘటకతిశోభింపడయ్యెను. ఇపు
 డిది తన్నట్లువారెవ్వరని తలంచెను. ఎంతసేపు సూచించు లినిదిరకున్న
 ఆమెను ప్రేమార హుద్దిడుకొన తలంచెను గాని అట్లు పనివలన ప్రమాద
 మని తొందరజెందు తన మానసము మారటపరచి ఆమెనుగూడ సచే
 తను జేయ నొక్క దీనమగు మూలముగాని కొలదిసేపటిలో స్మృతి
 తప్పెను. ప్రక్కగదియందే పరుండి గోపినాథ్ చేత పిస్టలుగొని పరు
 విడివచ్చెను. ఎదురుగ దృఢకాయుడు, కోపాదుశితనేత్రుడగు శంకర
 లాల్ నుగాంచి వెంటనే పిస్టలు నుపయోగించ నది శంకరలాల్ చేయి
 గాయపరచెను. చేతనున్న సీసా క్రందపడి పగిలెను. శాపము ! రిం
 ల్వరు అవసరములేదని శంకరలాల్ తే మరచెను. లొంగినవానివలె నటించు
 చుచు సమయమునకై వేచియుండెను. తను ఆశునతతో గోపినాథ్
 శంకరలాల్ చూట మరచి మనోరమనైపు తన దృక్కులబరప శంకర
 లాల్ పరిణముపై లంఘించు కేసరివలె గోపినాథ్ పై బడి సతనిచేత

పిస్టలుపై కొట్టిన నది దూరమున బడెను. గోపీనాథ్ దానికై ప్రయత్నించెను కాని సమయముమీరినెను. శంకరలాల్ నిర్దయుడై గోపీనాథ్ పై ప్రేల్చిన పాప మతని నుడుట తగిలిన గుండుదెబ్బకు రుధిరంగార నేలకొరిగెను. శంకరలాల్ తన గాయముల లెక్కసేయక రుధిరములు గారుచున్నను నిక ఆలసించిన ఆశాభంగమగునని మనోరమ తన భుజముపై నిడికొనివచ్చిన మార్గము ననుసరించి శ్యామబజారు నందలి తన తాపు జేరెను.

శంకరలాల్ అటుల తన గృహముజేరి మనోరమ నొక మెత్తని పాన్నుపై పరుండజేసి వేరొక మందు నామె నాసికారంధ్రములకడ నిడకొలదిసేపటిలో కండ్లువిప్పి జూచెను. ఎరుట తలవని తలంపుగ శంకరలాల్ నుగాంచి భయవిహ్వలయై నొక పెద్దకేకనైచి మూర్ఛజందెను. అంత శంకరలాల్ ఆమెచెంతజేరి చుట్టినీటిచే ఆమె ముఖముపై కొలదిగ పోయెను నేడదీర్చుచుండ కొలదిసేపటికి మనోరమ తెలివినొందెను. పూర్వము తాను నిదురించిన గదిగాదే? తన పరిసరమంతయు మారి నట్లు గాంచెను. ఇంతలో శంకరలాల్ అటజేర పాస్సునుండి లేచి దూరమున బోయెను. ఇదియంతయు నీచుడగు శంకరలాల్ కార్యమని తెలిచి ఆతని సుద్దేశించి యిటుల పల్కెను.

“మూర్ఖుడా ! నన్నిట్లు బలాత్కారమున గొనివచ్చుటలో నీయద్దేశ్యమేమి ?

‘నాయుద్దేశ్యమా ! నీవెఱుంగనిదేమున్నది.’

‘పాపి ! యింకను నీవెరిఘ్రములతోనే యుంటివా ! అటులెన్నటికి జరుగదు. ఒంటరిగ నబలచేసి యిటగొనివచ్చి నిర్బంధమున నీయిచ్చ తీర్చుకొననెంచితివా ?’

‘ధర్మమో ! అధర్మమో ! నాకవియన్నియు తెలియదు. తుది సారిగ వేడుచుంటిని ! నాకోరిక నెరవేర్చుమని.’

‘తొలుతనే జెప్పితిగదా ! నామేచరాణము లుండునంతదనుక నీకు నే వశమగుట లభించదు.’

‘ఏమి ! నీపొగరు. బ్రతిమాలుకొలది మితిమీరుచున్నావే ? నీవా వశమవనిది. ఏది యిప్పు డెవ రడ్డువచ్చెదరో జూచెదగాక !’ యని పై బడ నుంకించునంతలో మనోరమ నొక్కపెట్టున లెంపపైకొట్ట శంకర లాల్ తూలుచు దూరమునపడెను. అబలయగు స్త్రీ తన్నిట్లు అవమానించుటచే శంకరలాల్ నకు ణోపమధికమయ్యెను. అంత రోషావేశమున ఉగ్రుడై చేత నొక కొరడాగొని తన యిచ్చవచ్చినటుల మనోరమను అతినిర్దయుడై గొట్టి నొకగదియందు బంధించెను.

‘ఇక మూడుదినములు గడువొసంగుచున్నాను. ఈలోపల నీఅంగీకారము తెలుపనేని నీకు శరణ్య మీరివాల్వరే ! ఎఱుంగుదువా ?’ యని కావలివానితో ఆమెకు త్రాగుటకు కొలదిగ నీరు తప్ప యితర మేమియు యివ్వవలదని ఆహ్వానించి వెడలిపోయెను.

—

ఆ అ వ ప్ర క ర ణ ము.

ని జ స ం గ తి.

గోపీనాథుడటుల శంకరలాల్ చే గాయపడి శరీరమునుండి రుధిరముస్రవించి బాధచేమూల్గుచు డెచు. అంత బయట నిద్రాపరవశుడైన సేవకుడు శంకరలాల్ ముక్తుమందు మైకముతప్పెగాబోలు లోనగడి విన బడు దీనమగుమూల్గువని ఆతురతతో అరుడెంచ రక్తముసబడి పొగ్గాడు గోపీనాథునిగని రోజుచు మిగిలినవారిసందరలేపి త్వరితముగ నాతనిగాయ

ములకడిగి కట్టుకటి నొకపాన్పుపై పరుండజేసిరి. అంత మనోరమ పాన్పును శుభ్రపరుచుచుండ ఏదియోచీటి క్రిందబడ నేవడదీసి గోపీ నాధునకిచ్చెను. అంతలో శేరుకొనిన గోపీనాథు డదితీసి చమవ నం దిట్లుంచెను.

గోపీనాథ్ !

ఏమి నీతెలివితేటలు, నన్నువట్టుకొన యినస్పెక్టరురాఘవన్ ను నియమించితివి. అలాడేగాక మరల రమేశుడను నూతనవ్యక్తినిగూడ నియ మించితివి. మీరు ఏమిరించుగదిముందు పహారాయుంచితివి. ఇవియన్ని యు ఏమైననో నీకిచ్చాగించితివిగా ? మనోరమగతి ఏమయినదో తెలి సుకొంటివిగా ? సన్న బాధించుటయన అంతసులభమని తలచితివి కాబోలు. నాచనినెర వేరినది. ఇక నీపష్టేదారు లెదరువచ్చినను చేసిన దేమి ? నీజీవితమున అశగలదేని యీశ్వరములములనుండి విరమించు కొనుము. లేనియెడల అంతబాబుగతియేనీకును వచ్చును.

ఇట్లు,

నీహితోభిలాషి,

శంకరలాల్.

గోపీనాథు డీతేభుచదువుటతోడనే శంకరలాల్ చే మనోరమ ఎట్టి బాధలకు గురియగుచున్నదోయని విచారపడజొచ్చెను. దుర్మార్గుడగు యీతనిచర్యలు తలచినకొలది కోపమధికమవనొచ్చెను. ఇంతలో రాఘవన్ అటకరుడెంచెను. ఏమిసంభవించెనోయని గోపీనాథునిజూచుట తోడనే నోటమాటరాక ఆయాసమున “గోపీనాథ్ గారూ ! ఈగాయము లేమని” ప్రశ్నించెను. అంత వేతనున్నతేభు గాఘవన్ నకివ్వ ఆతడదిచదివి చకితుడయ్యెను.

ప లా య న ము.

రమేశబాబు యెన్నివిధముల ప్రయత్నించినను శంకరలాల్ జూడ తెలియకపోవుటచే నతడా దోళితచిత్తుడై యుండెను. రానురాను తుచ్చు డగు శంకరలాల్ పై ఆగ్రహమెక్కువయ్యెను. ఎటులయిన వానిని తుద ముట్టింప కలకత్తానగరమందెల్లాడల వెదకుచుండెను. ఎట్టకేలకు తన అంత రంగిక భృత్యుడు, మిత్రుడుగు దీప్తిచంద్ వలన శంకరలాల్ శ్యామబజారున నెం 59 వ గృహమునందు నివసించుచున్నటుల తెలుసుకొనెను. మనోరమకూడ యందే నిర్బంధితయై యుండునని తలచెను. ఎప్పుడు మనోరమను వానిబాటనుండి విముక్తునుచేతునాయని వేగిరపడజొచ్చెను.

గ్రామి పదిన్నరగంటలయింది. రమేశుడొకపిస్తలు తనయంగీ యందు గుప్తపరచి బయలుదేరెను. ఒకగంటలో త్వరితగతి శంకరలాల్ గృహముజేరెను. పైకెనాడ అగిపాడువశినగృహమునలెనుండెను. గృహ మునందెక్కడ అలికిడిలేదు. ఆవీధియంతటికి చివురగ యీగృహమున్నది. సమీపమందలి వృక్షసముదాయములూ నిశీధమున వికృతరూపములు దాల్చి భీతిగొల్పుచుండెను. మధ్యమధ్య చెట్లపై పక్షిపిల్లల 'చుచుమను ధ్వనితప్ప వేరొండేమియు విసనగుటలేదు.

తనచుట్టుప్రక్కల నెవ్వరులేకుండజూచి రమేశుడు మెల్లగ చేత నున్నత్రాటిని పైకెగరవేయ నది యిరుపకట్టడమునకు తగులుకొనెను. అంత ఆత్రాటిని నిచ్చెనసహాయమున రమేశుడు పైభాగముజేరెను. ఒకపరి తనపరిసరమింతకు ఆచీకటిలో తనకన్నులనూడ సలవరచుకొని గృహమంతయు వెదకెను. ఎచ్చటనునోరమ బంధింపబడినతావు గాన రాలేదు. నిరుత్సాహమున యోచించుచుండి యెటుండియో ఎవరో మూల్గుచున్నటుల విననయ్యెను. మరల నేడైన ధ్వనివిననగునేమోయని నేచియుండెను, కొంతసేపటికదేవిధముగ బాధకరమగుమూలుగు ఆక్రింద

ధ్వని నివచ్చెను. రమేశునిమేళ కంపించినది. రాద్రపూరితుడయ్యెను. కాని వెంటనే కోపమునకిది సమయముగాదనితలచి అలసించినలాభము లేదని తన ఆయుధము సరిజేసుకొని ధ్వనివచ్చిననైపు నడచెను. అటుల కొన్నిగమలదాటిబోవ బయటబంధింపబడి సేవకునిచే పహారానివ్వబడు చుండుగనిగాంచెను. భటునిచేత తృతీయ మెరయు ఆయుధముండెను. అందే మనోగమ బంధింపబడియుండుననితలచి రమేశుడు సమయమునకై వేచి యుండెను. ఇంతలో క్రిందనున్న గడియూగము రెండుగంటలుకొట్టెను. తన యజమాని యీరాత్రికి రావలయునని తనకిక నిదురవచ్చుచుండుటచే బంధింపబడిన మనోగమ మోహలదనితలచి అటునే నిద్రాంశరవశుడయ్యెను.

భటుడు పరుండుట గాంచి రమేశుడికి తనవనికి గడంగెను. గుమ్మమునకు అడ్డుముగ పరుండెను. రమేశుడంత నొకపరి గదియంతయు పరిశీలించి ఎటుగారిలేచుచున కిటి యడ్డమును తన జేబునందలి పనిముట్ల సహాయమునకోయుచుండెను. పాఠముల కోయుటలో రమేశుని దురదృష్టమున నందలి కొంతముక్క చితికి క్రిందబడి ఒడ్డలయి నొకవిధముగా ధ్వనియయ్యెను. అధ్వనికి సేవకొడదనిపడిలేచి జూడ రమేశబాబుని గాంచెను. సేవకుడు చేతనున్న బాకును రమేశునిపై ప్రయోగింప నుంకించునంతలో ఛాం ! మరు శ్చేము వెలువడెను. వెనువెంటనే సేవకుడు విలవిల తన్నుకొనుచు నేలకొరిగెను. అట్లుపై తానుగావించిన మార్గము గుంకి రమేశుడాగది ప్రవేశించి, యందు పొరలుచు, శల్యమైయున్న మనోగమను గాంచుటతోడనే రమేశబాబు కన్నులునుండి రెండు నీటి చుక్కలు క్రిందబడెను. ద్వారము తెరువ సేవకునివద్ద చెవిలేదు. అంతకు పూర్వమానుండి ఆహార లేమిచే మనోగమకు శరీరమంతయు కృశించెను. ఇంతలో ఏమిత్తట్లనో త్వరగక్రిందిభాగమున తానంతకు పూర్వము జూచిన శంకరలాల్ గదిచేరెను. అందలి శంకరలాల్ రాత్రి వచ్చునేమో

యని సిద్ధముగ నుంచబడిన ఆహారపదార్థములు, మంచినీటిని తెచ్చి మనోరమకిచ్చెను. కొలదిసేపటికి మనోరమ నేదడేరెను. ఇక నట బాగుచేసిన ప్రమాదమని మనోరమ చేయిగొని మెల్లన మేడదిగుచుండెను. సోపాన పంక్తిపూరియయి హలునందు కాలిడెనోలేదో వేధిద్దారిము పెద్ద ధ్వజ్జోతో తేరువబడెను. అంత నొకవ్యక్తి లోనికివచ్చుటయు జరిగెను. ఆవ్యక్తి ఎవరోగాదు శంకరలాల్ యే !

శంకరలాల్ మనోరమా రమేశుల నిరువుర గాంచుటతోడనే అంగీయందలి రివాల్వరు వెలుపలికిగీసి పైకెత్తెను. ఉగ్రుడై రివాల్వరు వయోగించునంతలో రమేశుడతనిని నిరాయుధునిజేసెను. కోసమధికమవ శంకరలాల్ రమేశునిపై గలియబడెను. పోరాటమున శంకరలాల్ మిగుల గాయపడెను. గాయములనుండి రక్తముగాగా గాఢ అధికమయ్యెను. అయినను మొండియగు శంకరలాల్ వాటిని లెక్కగొనక తననక్కజిత్తుల నెల్ల నుసయోగించుచు పోరాటము నల్పుచుండెను. రమేశుని రివాల్వరు లెటులో నాపోరున క్రిందబడిగొట్టి బీత్తుటిలో నేర్చునదాని నెబ్బెత్తును. మామోశాయముల నెరుగని రమేశుడు రక్తమున పోరాడుచుండినను నుదుటిపై తగిలిన గాయమునుండి రక్తము ప్రవహించి నీరసమయ్యెను. అంత సమయమునూచి నడుచు శంకరలాల్ రమేశుని రివాల్వరుచే శిరమున్నొట్టి శాపమదివరకే వీగిపోవుస్థితిలోనున్న ఆతడు స్మృతి విహీనుడై క్రిందపడెను. రమేశుడటుల పడుటగాంచి మనోరమ భయ భ్రాంతయై కెప్పున నొక కేకనెచి మూర్ఛపడెను. శంకరలాల్ రమేశు నటవదలి మనోరమను తన భిజమున నిడుకొని వెలుపలనున్న తన కారుపై నధిరోహించి అవోట్టనుండి వెళితెను.

పై దీ.

రమేశు శిరముపై చాలబలమగుగాయము తగిలెను. ఉదయ మగునంతవరకు ఆతని చైతన్యము కలుగలేదు. ఏడుగంటలయింది.

శరీరమంతయు నొప్పికల్గించుచుండ ఎటులోలేచి జూచునరికి వస్త్రము లన్నియు రక్తిమయము. రమేశునకంత రాత్రి జరిగిన సంఘర్షణ జ్ఞప్తికి వచ్చెను. గాయములనుండి రక్తము కారుచుండుటగాంచి తన వస్త్రము నందలి కొంతభాగముచించి గాయమునకుకట్టుగట్టి తలుపుతెరువబోవ వెలుపల బాధింపబడియుండెను. అంత గవాక్షపు యద్దములు సగులగొట్టి యీవలకరుదెంచెను. రమేశుడు మెల్లగవీధిజేరి నొక రిక్తాపై తనలో తాను జరిగిన సంగతులకు చింతించుచు చేజిక్కిన మనోరమ తప్పిపోయె నని విచారపడజొచ్చెను.

రమేశుడు తన నివాసము జేరునరికి అటనెవ్వరులేరు. రఘుదేవుని వలన అందరు రమేశుని వెమకబోయిరని చెప్పెను. రమేశుడు తనగాయ ములకు వలయుమందువేసి కొంతవడి విశ్రాంతిగ్గి కొనెను. అంతలోశంకర లాల్ ను వెబడించిన డిస్ట్రబుట్ నచ్చెను. డిస్ట్రబుట్ వలన శంకరలాల్ భవానీపురముచేరెనని తెలుసుకొనెను. రమేశుడు డిస్ట్రబుట్ చెప్పినసంగతి నిజమగుననియెంచి సంస్కృతహృదయు బయలుదేరెను. గతిరేయి యం తయు కడునిడుమలకొల్పొని అలసటజెంది యుండుటచే నీరసముగ నుండెను. అయిననుసమయముమించిన మనోరమదగ్గట దుర్లభమని తలచెను. వెంటనే గోపీనాథునకు యీ వార్తయెల్ల తెలియపరెను. గోపీ నాథుడు రమేశబాబు పడుచున్న శ్రమకు ఆశ్చర్యపడెను. రాఘవన్ కంటె కడు మీథావి, ప్రహ్వవంతుడని గ్రహించెను. ఎటులయిన సరియని బయలుదేర సంసిద్ధుడయ్యెను.

భవానీపురము జేరునరికి పదకొండు గంటలయ్యెను. వెంట గోపీ నాథుడు, సార్జెంటు బ్రాన్డా ఇనస్పెక్టి రంగనాథం కొంతమంది రక్షక భటవర్గమంత కూడనచ్చిరి. డిస్ట్రబుట్ భవానీపురమందలి శంకరలాల్ సాధముచెంతకు తీసుకబోయెను. గేటుద్వారిముకడ సహరానిచ్చెడు భటులిరువురు మాత్ర ముండిరి. అంతరమేశబాబు వర్గమంతయు కాలినడ

కను మెల్లగ గృహము సమీపించిరి. మెల్లగ నారలచేరి రమేశబాబు 'శంకరలాల్ గారున్నారా?' యని ప్రశ్నింప ఎవరాయని వారు రమేశుని నైపు దిరుగ సంతలో యిరుప్రక్కల పొంచియున్న రక్షకభటులు వారల కాలుసేతులు బంధించి నోటమాటగాకుండ జేసిరి. దీప్తిచంద్ చూసిన గుడ్డదాసముగూడా అందరులోనొకఁడని. ప్రాచీభాగిమలయు నిశ్చయముగనించెను. పైయికి హాస్యస్వరములతో కూడిన సుభాషణ వినివచ్చెను. రమేశుడు హాటుపంది ఎవరెవ్వరూ కనలేనో నిరూపించి శంకరలాల్ నాహ్వనింప పైభాగము జేరిబోయెన. ఇంతలో నెడమెల్లపై పదధ్వనిలు నొనియ్యెను. శంకరలాల్ పరివార సమస్త వచ్చుచుండెను. సాచము రాబోవు యిది యెల్లముగిరియన్ గాల్ లగూడు పడుసమోషముగనుండు క్రిందికి నాతోకనే చూల యిది నాలిరు ప్రెతెడ ధ్వనులతో ప్రతిధ్వనించుచువలియున్న పురావరము కలధికారమున ఘోరమగుసంఘటన జరిగినది. యిది హాకారిములతో నుండెను. ఒక్కత్రోకిలో హానిగలయు శంకరలాల్ ముప్పేనుబయె. శంకరలాల్ రక్షకభటువర్గముచే నానువరు ముగ్ధముగిరికి ముందుబయెను. పోరాటమున రంగినాథ్ ప్రాణములు బయ్యెనుగాని తిరిగిపోవలసినది చిన్నదెబ్బతిగలెను. పోరాటమున శంకరలాల్ ప్రెల్లమును రమేశు, భుజముపై నది సేత్రే ప్రతిగలరక్తము ప్రసరించిపోయెను. అయినను రమేశుడని లెక్కనేయక ధీర్యముతో బోయెను. రమేశుడు మూర్ఖుడని మనోరమను గడిచి డియించుచుండెన్ని నాపదెన్నెను. అదియు నమయుమని శంకరలాల్ మొలచున్న బానియి రమేశునినియిది నేనుబోవుచున్న గోపివాధుడెడగొంచి రెండుస్థాయితో నది నీరయ్యును నసెను. గోపినాథ్ కొట్టినదెబ్బ కాళ్ళులగుల శంకరలాల్ నేనుచూచుచున్న పరిస్థితియైనది. అటుపై శంకరలాల్ పొంది మిగిలించుచుదరులు బాధిస్తేతుల పోలీసు తాణాకు గొప్పోదడిరి. ఇంతలో డార్ల గోనానిక. స్పృరు రంగినాథ్ సాక్షులు నాల్గుల గానములు శిక్షింప నెట్టియెను.

మఱునాడు మధ్యాహ్నము 11 గంటలయ్యెను. కలకత్తాపైగోర్తు జనసమూహముచే క్రిక్కిరిసియుండెను. దారుణహంతకుడు చోరుడు నగు శంకరలాల్ న జూడ లొదరునరుడెంచిరి. తుదకు శంకరలాల్ న్యాయ మూర్తిచే దోషియని నిశ్చయింపబడెను. అబితబాబుహత్య, మనోరమా అపహరణముక్రిందను సతనికి ఊరిశిక్షయు, ఆతని అనుచరులకు ఒక్కొక్కనికి రెండేండ్లు కఠినకారాగారవాసశిక్షయు విధింపబడెను.

వచ్చేదారు రమేశబాబు ప్రభుత్వముచే గౌరవింపబడి రెండువేల రూప్యములు, సువర్ణసాత్రయు ఒహసుమతిపొందెను.

గోసేనాథ్ మనోరమలిరువురు రమేశబాబు తమకోసమిచ్చిన సహాయమును వేనోళ్ళబొగడిరి.

వంశవంశవంశవంశము.

పరిచయము,

శంకరలాల్ శిక్షాసంకీర్తనము రమేశబాబు గోసేనాథ్ మనోరమల వద్ద సెలవుగైకొని చాలదినములగుటచే తనస్వగ్రామముబయలుదేరెను. కలకత్తాకు చంద్రనగరము సుమారు పదియైదుమైళ్ళుండును. రమేశుడానాడు తనస్నేకిలుపై బయలుదేరుసరికి నాయంకాలము నాల్గుగంటలయ్యెను. త్వరితగతి స్వగ్రామముజేరుదమను తలంపున రమేశుడు వేగముగ త్రొక్కుచుండెను. కాని చీకట్లులప్పుడే నలుదిశలావరింపదొడగెను. అచ్చటికిక చంద్రనగరము మూడుమైళ్ళుండెను. రోడ్డుకిరుప్రక్కలనున్న పొదలూ, చెట్లు యిరున్నెపులమార్గముకప్పి ఆచీకటియందు వివిధాకారముతో నొప్పుచు భీతిగొల్పుచుండెను. బాట సరియయినదికాకపోవు

టచే ఆచీకటియందు కాలినడకనే మిగిలినదూరముబోన నిశ్చయించెను. అటుల పెండుభాగములును నడుచునప్పటికి సమీపమున యెచ్చటనుండియో స్త్రీ ఆర్థస్థి వివరమైనది. ఆక్షణముననే ఏదియోపడినట్లు చప్పుడయ్యెను. ఈరాత్రిసమయమున యీరోదన యెవరిదని రమేశుడు తనపైకిలు అట నిల్చి ఆయేడ్పు వివరమిచ్చినదెవరు మరలిపోనాగెను. పరిసరమంతయు తుప్పలు, పొదలు, మార్గమున్నునై నదికాదు. రమేశుడుబుల బాష్ట్రలోన వెంబడి పోవుచు అప్రమేయదాటునప్పటికి తనకు దూరమున దారికడ్డగ యేదియోయున్నటుల గాంచెను. ఆ దిశనుండియే దీవమగుమూలుగు వివరమిచ్చుచుండెను. బుడి సమీపించుచున్నచో నొకదీర్ఘకాయు డాపొద లంబడి అదృశ్యమగుట గాంచెను. రమేశుడేదెంచి చూచునదికి బండి తలక్రిందులయియుండ అందొక స్త్రీ గాయపడి కొనయాపిరితో మూల్గు చుండెను. ఆమెచీరకొంత ఆవోరునితో పెనుగులాటయందు చినిగెను. రమేశుడంత ఆమెను తీవ్రదీని గ యములుగుడిచి కన్నులకు పుచ్చెను.

ర—అమ్మా ! మీరెవరు? ఈచీకటియందు బుటరిగ ప్రయాణమునలుపనగురా ?

స్త్రీ—నారానా ! నీవెవ్వరనీ ! సమయమునకు నాచాలితిభగ వతునివలె వచ్చితిని. ధనమునీయినను ప్రాణముల గాచాడితిని. మాది యెచ్చటకు సమీపముననున్న రిఘురాధపురము. మధ్యాహ్నము పం ద్రెండుగంటలకు బయలుదేరితిని. స్వీరగతీనుకబోవుచుని బంజివాడు చెప్ప సోదనుని బయలుదేరితిని. ఈప్రాంతముజేరునరికి చీకటిపడ బండి వాడు మెల్లగిరితోలుట మొదలిడెను. ఆగుర్మార్గుడు బండియందు నేనొంటినినగుటచేతను నగలు చుటచేతను అపహరింపదలచి యిటబండివాని నిర్బంధింపమొదలిడెను. నాశక్తి కొలది పెనుగులాడితిని కాని లాభము లేకపోగా గాయపడితిని. ఇంతలో నాకేకలుపిని నీవువచ్చుట జూచె

గాబోలు న గలుపుచుకొని నన్న చంపుప్రయత్నము మాని పారి పోయెను.

ర—ఎంతవనిజరిగింది. ఒంటరిగ యిట్టిప్రదేశముల ప్రయాణము నలుపగాదు. యిప్పుడు మీ కేమియు భయములేదు. మీ వెంటవచ్చి రఘునాథపురము చేర్చెద. భయపడుటని ధైర్యము గొల్పెను.

అయ్య రమేశు డామెను వెంటఁడుకొని ఒక గంటలో రఘునాథ పురమున ఆమెగృహము జేరి. యిలుజేరి పిలువ పదునార్గ్గిండ్ల బాలిక యొకర్లు ద్వారముచేరువ యిరువురు లోనికిజనిరి.

మఱునాడుదయముననే రమేశుడు తన గ్రామముఁజూపు తలంపున తాను వెళ్ళుటకు అనుభయమ్మని కోరెను. అంత నామె తనకంతసహాయము చేసి న దేశబాబును మరి రెండుదినము లుండవలసినదిగ ప్రార్థింప రమేశుడికి అట్లే యుండవలసివచ్చెను. స్వగ్రామమువీడి చాలదినము లగుటచే యింక నెటుండక మరల వెళ్ళునని చెప్పి మూడవనాడు చంద్ర నగరమునకు బయలుదేరెను.

ఐ నీ కృ త శా త.

ఉదయముననే రమేశుడు తన కాలకృత్యములనెల్ల ముగించు కొని యిలుసేరెను. గతిరాత్రి యంతయు నిద్దుర లేచిచే కడు బడలియుండుటచే నీరసముగ నుండెను. రమేశునకు హంతక నివాద్ధానము ప్రకారము రాకుండుటకు హేతువేదియని తలపోయసాగెను. ఆత డపహరించిన ధనమును నెట గుఱురచెనో యనియు, ఎటులయిన వానిని సాధించి శిక్షార్లు నిజేసి శాంతా, రమాదేవిని కాపాడవలెనని నిశ్చయించెను. ఇటుల ఆలోచనాపరంపర లాతిని మనస్సును కలచి నై చుచుండ శాంత కాళ్ళి బుట్టె చుచి గ్రంట నొక్కచూపుబరిపి వెడలెను. రమేశుడు శాంతతో మాట్లాడ నుత్సాహము కలవాడై నను అది

నమయముగాదని పూరకుండెను. ఆమె సుందరివిగ్రహము తలంపునకు వచ్చునరికి రమేశునిమేను పులకిత యగుచుండును. బల్లపై కాఫీ నొక గ్రుక్కలో ముగించి వాత్సత్రిక పరనమున నిమగ్నుడయ్యెను. అంత శాంతతల్లి రమాదేవి యటజేరి 'రమేశబాబూ ! నీదయనలన నిన్నటిరాత్రి సుఖముగ నిర్భయుల్ము నిర్మరిచితిమి. ఆనాడటుల జరిగినప్పటినుండియు మనసున కూరటలేదు. తుదకు మాట స్థైర్యము జెప్పవారైన లేక తిహతహలాడితిమి. మాశాంత సీవెప్పుడువత్తువని వేధించెడిది. ఒండుగుల మైన కాని మ్మాకై నీవు పడుశ్రమ చెప్పనలవికాదు నీముణమెటుల తీర్చగలనో' అని పల్కెను.

'అమ్మా ! మీరంతగ పలుకనక్కరలేదు. నానాన యగునదేమి! అంతకు ఆసర్వేశ్వరుడే బాధ్యుడు' అనెను.

'ఏమో ! మాయండు నీకంతకలకరము గలదు గనుకనే వార్త తెలిసినవెంటనే నచ్చితివి. ఏమటులుండివి. రాత్రియంతయు నిదురబో లేదా ?' యని రమేశుని వాడియున్న ముఖముజూచి ఆశురతల్లో ప్రశ్నించెను.

'ఏమియులేదు. మామూలుబడలికయే ! ఏదియో కొంతవరకు మేలుకొంటిని.'

'ఎందుకుబాబూ ! నీవుండ వొరులెవ్వరు యిటు కాలిక సాహ సింతురా ?' అని లేనిధైర్యమున పల్కెను.

రమేశు డారాత్రిగూడ యెప్పటివలె అప్రమత్తుడై వేచియుండెను. ఎంతకు వోరునిజాడ గాన్పింపలేదు. అప్పుడే హాలును దలి గడియారము పన్నెండుకొట్టెను. రమేశు డొకరి గృహముచుట్టినచ్చి ఓర్పుతో వేచి యుండెను. అటుల సుమారు రెండుగంటలు గడచెను. రమేశుడు మరల యధాప్రకారము గృహముచుట్టి వచ్చుచుండ తన సమీపమున

ఏదిగా పడుటగాంచి అది తీయ క్రిందికి వంగెను. వెంటనే ఎటునుండియో
 బల గుండెబ్బ తలపై తగిలెను. ఎవరాయని వెనుదిరుగునంతలో ఆతని
 నోరు మూయబడెను. చేతనన్న రివాల్యరు అటుల పెనగులాడుటతో
 క్రిందబడెను. అంతలో ఆనూతనుడు తనజేబునం డేదయో దీసి
 రమేశునికి వాననజూప తెలినిసిప్పి నేలకొరిగెను. పాపమోతయో పట్టు
 దలతో వోరు నోలులయిన బట్టకొన నిశ్చయమున రమేశు డిటులయ్యెను.
 అంత ఆవృత్తి తన పెద్దగుండె తొలగెనోయన వికటమందహాసము
 చిరువెదవుల తాండవనింప రమేశునటనదలి గృహముజొచ్చి తనవనికుపక్ర
 మించెను. చేతనన్న టార్పిలైట్ ను సహాయమున అందలి నస్తువులబట్టి
 అది రమేశుడొడుగదియని గ్రహించి మెలకనతో అందరియు వెదకెను.
 అందేనియు తనను పసికొనచ్చునని లేచుడు. తన వస్తువును మరెవరిక
 నైపుక గయలుచేరెను. మెల్లగా లుప్తవేసింది వెదకుచు శాంత,
 ఆపా లాగి నిద్రించు గది గాంచెను. దేదీప్యమానముగ వెలుగు దీప
 కాంతియందు శాంత ముఖపద్మమోతయు కడు శోభనీయును గెలుపు
 నుండెను. మన నూతనవృత్తి ఆదృశ్యము గాంచగనే తన మనమున
 అనేక గాలిమేడలు కట్టజొచ్చెను. జాగుచేసిన ప్రమాదమని తనవద్ద
 నున్న సన్నటి అనుమనలేని నలిమ్ముచే త్వరితిగతి గదిలోనికి
 ముగ్ధముజేసి ప్రవేశము గల్గి చులనెను. తప్పనిసరిగ ముగ్ధుమందుచే
 శాంతను స్త్రీనిస్మరింపను గాంచెను. సర్వమున తన దుర్మార్గత్వమో,
 వీరత్వమో చిరమా ముదాసలికజూప కాబోలు నామెను లేపెను.
 అంత రమాదేని యలికిపడి లేచిజూడ ఎదుట శాంతను భుజముపై నిడి
 కొనియున్న భీకరాంకారుని గాంచి భయవివాల్సలయు రమేశునకు కేక
 లిడసాగెను. వెంటనే ఆవృత్తి లాభములేదని ఆమెనుగూడ మూర్ఛ
 బొందునట్లుజేసి కాలుచేతుల బాధించి పచ్చిదాగిని బయటనున్న శకట
 ముపై నెడుకొని చనెను.

ఉదయ మయిదు గంటలు దాటెను. రమేశున కప్పుడే స్మృతి వచ్చుచుండె. కొలదిసేపటికి తెలివొంది జూడ తానింటిప్రాంగణమున నేల పై పడియుండుట తెలుసుకొని ఆశ్చర్యపడెను. అంతసేపురేవుము జగ్గన సంగతి మెల్లగ జుట్టికి తెచ్చుకొనెను. అటనుండి లేచి సింహద్వారముజేరి చూడ గృహద్వారములన్నియు తెరువబడియుండెను. చోరుడు తన కళ్ళ లందు దుమ్ముకొట్టి తలినేర్చుగా తిరిగివని నెరివేర్చుకొనెనని యెంచి, శాంతారమావేపలకేమి సుఖమిచ్చెనో యని లోనికి బోయిమృత్యు డయ్యెను. పాపము ! రమేశుని కిరమును చిగిలి గాయమొత్తయు బాధింప జొచ్చెను. ఆ వ్యక్తిగ్రుచ్చి మందుచేగాబోలు చిరమునియు పట్టువడుచుండెను. అటులనే మచిసిటిచే గాయము కడిగి కట్టకట్టెను. లోనికికరిగి జూడ శాంతికాని ఆ మర్తల్లగాని లేడు. ఆ దురంతకు డిరుపురి బంధీలుగ దీసుకబోయెనా యని భయపడెను. అంతలో యెటను డీయో దీనమగు మూర్ఖు పనిచచ్చెను. రమేశుడాధ్వని వినిబోవ న ప్రొక్క గది యందు శాంతతల్లి కాలుచేతులు బంధింపబడి కంఠయాత్రతో పడి యుండెను. తన వలెనే యీమ గూడ నానిచొవ్వనమునకు గురియయ్యె నని నగచెను. శాంతి యిచ్చెను. ఆమె బడిగి వాడచే గొంబోబడి యుండునని భయపెను. రమేశుడాతొలితతో శాంతతల్లి నాడి పరిక్షింప న్నవలెనని యిచ్చెను. తొలిదిరిగి చించి యెల్లప్పుడునుండు పెట్టు నుండి మంచి బొషధిముగ్గని పుయోగించుగాని ఖాన్ యిచ్చెన మందు పనిచేసిగాబోలు మునుసల్పిమగు శాంతతల్లి విగతచింత యయ్యెను.

ఎ ని మి ద వ ప్ర క ర ణ ము.

— శిశువర్ణన —

అ మీ ర్ ఛా న్,

చోరశిఖామణి అమిర్ ఖాన్ బాల్యముననుండియు యీ వృత్తి యందు ఆరితేరినచేయి. తన నేర్పునల, కొలదిదినములనే కొంతమంది భృత్యుల జేరదీసి వారల నందరనొక సంఘముగ నేర్పరచెను. ఖాన్ ఆ గుంపున కంతయు సర్వాధికారి. ఆతని అనుచరులందరు ఖాన్ చెప్పినట్లుల నడవవలసినదే. తొదలు ఆతనినైన తమ ప్రాణములనైన నర్పితురు. కొలది నెలలక్రిందటనే కలకత్తాయందలి సుప్రసిద్ధ నైద్యశిఖామణి ప్రసేనుబాబు హత్యాసందర్భమున ఖాన్ సక్ష ప్రభుత్వము వారెంతయు పట్టుకొని యత్నించుచుండిరి. కానియితవరకు సఫలీకృతులవలేదు. అమిర్ ఖాన్ ప్రభుత్వము కఠుగిప్పిపుచ్చి యప్పటికప్పుడ జక్కక యధేచ్ఛతో తన దాడుల నిర్విఘ్నముగ సాగించుచుండెను.

అటులానాడు తన చేజక్కిన కన్యాకుసుమమును అమిర్ ఖాన్ రామంగిరి మండలముల తన నివాసముజేర్చి నొకగదియందు బంధీకృతగావించెను. ఆ మెక నలయు నువారిముల్కై రహీమ్ భార్య గులామ్ నయమించి తన పనిపై బోయెను.

అమిర్ ఖాన్ తన ప్రపయోగాన్ని పలుతావుల కొన్ని భవనముల బాడుగకు గ్రహించి తన స్వాగతము దుండకొనెను. వాటిలో నొకటగు రామంగిరి సమీపముదలి 'నవిహార్' రామంగిరినందలి ప్రభురాజు అను ధనికునిదాభవనము. గ్రామమునకు నాల్గుమైళ్ళ దూరమున ఉన్నది. రామిపూర్వులు వాహ్యశిక్ష వాడెడివారు. యిప్పుడవసరము లేనందున పూరికవృండుట కంటె ఎంతయోకొంత అద్దె వచ్చుట మంచిదని ఖాన్ అడుగుట తడవుగ బాడుగకుయిచెను. భవ

నము విశాలస్థుడయి వాడకపోవుటచే, ఘోరిహాసరములతో నిండి పాడుపడియుండెను. భనసుముచ్చులు ములుపొడవున చక్కటి మైదానము కలదు. ఆకాలమున నది యంతయు పుష్పవరద్యాసము. కాని యిప్పుడదియంతయు పొదలు, శుష్పలు, పెద్దపెద్దవృక్షనముదానుముతో నిండి యున్నది. రాజగోటనుండి చూడ అట భవనమున్నటలే తెలియదు. అమీర్ ఖాన్ యీన గతులెల్ల గ్రహించియే కనె వుద్యమమున కెఱుంగె నదని దీనుకొనెను.

శాంతకు 'వెనెపిహార్' చేరిన చాలినేటికకక గాని స్పృహ రాలేదు. గులాంస్ గానిచిన వుద్యమములన నాయుక్తము నాలుగు గంటలకు తెలివినొంది నది పరిసరములగాంచి నిశ్చేష్టమయ్యెను. తన స్వగృహముకాదు. తానెక్కడ వున్నట్టిదాన్ని పుచ్చుకుంటున్నది గదినామియు కడుసుదరముగ నలసిరిపిదపయి. ఇది అంతలో నెక్కువ రహతుల మాటల జ్ఞప్తిరాగి కన్నులనుండి నీరు బిరిబిరిగా వదులుకొండెను. దీనికామియు ఆసచుడే కారణమని నెలచెను. ఆసచేరు తెలిచిన క్రోధ మధికమగుచుండెను. యిప్పుడే నాసచేరుకొని నాని జూపుటయో, తాను జగ్గుటయో జేయవలెనని లీచెను. అప్పుడే ముచ్చిసిట్టి బోయిన గులాంస్ అట కరుచెను ఆమెగుంబి శాంతి కలిగిదు సెనేక్కులు, 'నీవెవరవు? నీ నిట నుండుటకు కారణమిమి? సముజమానిపేరేను? చెప్పెదవా లేదా' యని ప్రశ్నించెను. అది గులాంస్ శాంతిని మించి మాటలచే శాంతినిజేసి ఆమెతో యిటుల అత్యుక్తము. 'నీవెవరునది తిను? నీకు తెలియదు. తీసుకొని రాబడింపుదు నీకు స్పృహలేదు. మానాయుడు శౌర్యశాలియగు అమీర్ ఖాన్. నీవు ఖాన్ ఆచారముక మిత్రుడగు నీ మెఖాన్ భార్యకు గులాంస్.'

'ఏమి అమీర్ ఖాన్! ఆహా! ఎక్కడ నున్నావనిచేతిలో పెట్టిరి. నీమోహము కోరి నచ్చితిని'

‘ఘాత్ చే నీసపర్యలకై నియమింపబడితిని.’

‘ఐంతక పూర్వము యాధిని మపహరించిన మూర్ఖుడేనా యీ అమిర్ ఖాన్ ?’

‘నీకపు డవియన్నియు అనవసరము. కొలదిసేపటిలో అన్నియు తెలుసుకొనగలవు. జాగ్రత్తగానుండుము. ఆత డగుడెంచువేళ సమీపించుచున్నది.’

‘అటులనా ? రాగిమ్ము ! అప్పుడేచూపెద నా సామర్థ్యము. తగిన ప్రతీకారము గావించెదనని’ రోషమున పల్కెను.

‘శాంతి రౌద్రావంతమగు ముఖముగాంచి గులామ్ మంచిమాటలచే తన నాయకునిపై ఆమె మానసము త్రిప్పజూచి యిటులపల్కెను.

‘శాంత ఏమి ఆలోచించుచుంటివి. మానాయకుడనిన అంత తేలికగ యుండెనా ! శౌర్యశాలి, వీర శేజోవంతుడు మహమ్మదీయుని కుండెకి సలక్షణములు కలవాడు చేత ఖమ్ముగొనిన ఎందరినైన నొక్కపైను మట్టుబెట్టుచు. ఎందుకిటుల సందేహింతువు. చిన్నదానవు, తెలియక మూర్ఖురాలవలె సంపరించక సుఖముగ ఆతనిచేపట్టి మాకందరకు నాయకురాలునగుము. నీ పురచేతులలోపెట్ట లాలించుచు. పరుషభావము మాసి అనినికి అనువుగ ప్రవర్తింపుము. ఆతడగుడెంచు సమయమానన్న మైనది. నాపల్కు లాలించి నే జెప్పినటుల నశది సుఖంపుమని హెచ్చరించెను.

‘అమిర్ ఖాన్ ! ప్రసేనుబాబు హంతకుడా ! వేరు వినునప్పటికి శాంతి హృదయము కృంగెను. ఖాన్ యనిన వోరశిఖామణి, ఆరితేరిన చేయి; దారుణ హంతకుడు, యిక వీనిచేతులనుండి ప్రాణములతో బయటపడుట కలలోనివార్తయని యెంచి రానున్నకష్టముల నెదుర్కొన సంసిద్ధయ యెను. అంతలో తనతల్లి రమేశులసంగతి జ్ఞాపకైరాగ తనకై వారెట్టి గుడుముల పాలయ్యారో యని చింతిలెను.

గులామ్ పొరపాటున తన యజమానిపేరు శా పకు తెలియపర్చి నందులకు భయపడెనుగాని దానివలన నష్టమేమని తలచి పూరకుండెను. ఇంతలో బయట కారు ఆగింశ్చమగుటచే త్రుళ్ళిపడి 'అడిగో! హుజూర్ ఖాన్ వచ్చినాడని తొందరగ ఆశినికి ఎలయు పరికరముల గూర్చ క్రోడకబోయెను. గులామ్ హాలునందు ఖాన్ కు వలయు బ్రాంది, బిస్కెట్లు, రొట్టె, ద్రాక్షరాసీయము మొదలగునన్నియు నమర్చి ద్వారము తెరువబోయెను. అమీర్ ఖాన్ భవనముప్రవేశించి హాలునందు ద్రాక్షరసము సేవించుచు శాంతవిషయము ప్రశ్నింప దొడగెను.

గు—ఆమె ఆరోగ్యముగనే యున్నది కాని ఆమె ప్రవర్తన విపరీతముగ నుండునా!

అ—అవును! మొదట ఆమెనే యుడును. గులామ్! నే నామెను అధికముగ ప్రేమించితిని. నేనే ప్రవర్తించి నానోరిక నెరవేర్చు కొందును.

గు—హుజూర్! చిత్తము. గొప్ప అదృష్టవంతులు. లేనివో యిట్టి సౌందర్యవతి లభించదు. తమరు నేర్చున సాంకముతో వ్యవహరించిన ఆమె తప్పక తమ కనుకూలతయగును.

అమీర్ ఖాన్ చేతునున్నగ్లాసు ఖాళీచేసి శాంతగదిజేరి చేతితో శ్రోత్య తలుపులు తెరువబడెను. అమీర్ శాంత పడండునని తలచెను కాని ఆమె అప్పుడే స్నానిమాచరించి గులామ్ యిచ్చిన దుస్తుల ధరించుచు ఆతనినిగాంచి తనదుస్తుల నవరించి ప్రక్క-గ తొలగెను. అమీర్ కామాతురుడై 'శాంత' యనుచు సమానింపబోయెను గాని ఆమె నేత్రద్వయమును గాంచగనే చకితుడై నిలబడెను.

అంత శాంత ఉగ్రనారీమూర్తయై "నీనిటప్రవేశించుటకేమి అర్హతగలదు? సొమ్మానలన!" అని కఠినముగ పల్కెను.

“అబ్బలనా ? ఇది నాభవముని యెఱుంగవా ? ముకరందముగొన ప్రీతితో వ్రాలెడు తేనీటిగవలె నాప్రియతమముగు వస్తువునకే నేనీట ప్రవేశించుట నేరముని తలచనను. శాంత ! నేడేల అంత ఆహ్లాదము వైతి ? నీకోసమువలన నీముఖమిటు ముగి తలచుచున్నది. ఏనీ నీ...”

“ఘోరము ! నోరుమూయుము. ఇక నీశుద్ధపుష్పసంగతులుకలెద కేళి” యని నీ కాలిజోడున్న ప్రయాణినిచేసి గాని లేకు.

“ఏమి ! అబ్బలనక నీ నోరెల్లాడును. నీ యెంత ప్రయత్నము చేయుచు టినో ! నీముగ నాదేహముల సమగూడి నాదాశి నాభ్యుమనభ వింపుమనుచు వత్సరాయువు నగూనిచుచు నెను.

అప్పుడు భారత వెనుకను జరుగుచుండెను. చేతి నాయుధము లేదు. భాగనూడ వ్యాఘ్రమువలె మీదికివచ్చుచుండెను. ఇంతలో ప్రక్కనున్న గానీతిపాత్రచేతిగొని ‘చూచితివా ! గీనిచే నీతల స్రవ్య లుజేసెద. ఇంతకు మునున ముగియునో సీతాణములు ఏకనాని గంధీరమున పక్కెను.

భాగ్ ఆమెతలచిన తేజయునియెంచి వెనుకకు తిరిగిపోరణి మార్చి గుఱులెక్క. “ఘోరము ! ఏ తాతెప్పని విరుగులులేదే ! నీసిద్ధి చేప్పలమానుము.

“నీవుగాని చిన్నదాని ప్రతికారముచేయవలదు ! ముందుగ నీభూతుకకృత్యమునకు నోగుపుచెప్పుము.”

“నీకుమీ నీవనచున్నట్లు కారణము ? ఎరుగనిదేమున్నది. నన్నే దారుగమేగిబాబునాండి నన్నువిడదీసి నామానసరాజ్యమునకు లభికారి లోకేయముగో. నీశునిరప్పించి నన్నుబుద్ధుని ప్రయత్నించితివిగా ! ఇప్పుడేవరు సహాయము దురో గొచెదగాక.”

“అందరూ డకము. నీకృతకృత్యములకు అంత్యకాల మానషు మయినది. లేనిచో నీకృత్యపుష్పము. రమణుడైయున్న నీజాడలరిసి నీకు లభింపదు.”

‘ఇంకెక్కడిరమేశుడు. ఇప్పటికి రహీముచే ౭౦౬౪౭౬ దే కూప ముననో మ్రగ్గుచుండును. ఊరక అడియానలకు లోనగుటమానుము. నన్నుపొంది నకలసౌఖ్యములూ భవిష్యత్తున సగర్వముగ బల్కెను.

‘ఏమి అగోసాహసమా ? అటులయి యిదిగో యిప్పుడే నీదౌష్ట్యములకు ఫలమునుచు ‘చేతనస్య నీనా లేబలము’ నెచ్చుకొని అమీర్ ఖాన్ శిరముపై గురిజూచి నినలెను. ఖాన్ తీర్పున ప్రక్కను లేప్పించుకొనెను. అంత నీనా వెనుకనున్న గోడనొత్తిగలి గుమ్మరయ్యెను. అదియంతయు గాజుముక్కలే ! ఇదివరకే లోలోన ప్రాధికారవత్తున్న ఖాన్ లోక త్రోక్కిన ప్రాచుర్యతల శూన్యతను లుఘించి ఆ మెను చూపుచు నప్రద్రోసి తన చేతులతో ఆ మెమెడగ్రుచ్చి పైకి పోయెను. చాచము ! నిస్సహాయ శాంతియేమిచేయగలకు. అంతకు నొకప్పుడు చూచుకొనిన గాయములచుండి రక్తమునుచ్చుచుండెను. బలిష్ఠులగుఖాన్ పట్టుచుండి అబలయగుశాంతి విదలించుకొని లేక గానరాన స్మృతివిహీనయైపడెను. శాంతి అటులపడిపోవుటగాంచి యీక ఆమె తనస్వాధీనమయ్యెననుతంత్రపులో ఖాన్ ఒక పెద్దదెబ్బపుకేవేసెను. వెగ్రెంటదమా పట్టజాలకుండెను. కాని అంతలోనే అతని ఆనందమంతయు అకాలమున గదితలుపులు తెరువబడుటతోడనే భగ్గుమయ్యెను. గులాం ఆకేకనిని లోపలయేమి సంభవించినోయని ఆశురతతో అటకరుడెంచెను. గులాం ప్రవేశించుట నూడగనే ఖాన్ శాలీ ప్రవేశించవలె మూర్ఛిడియున్న నా మెను అటులే చూచుచు నిలబడెను.

గులాం రక్తిసిక్తయైడియున్న శాంతినిగాంచి విభ్రమజెంది ‘హుసూ ! ఏమిచేసితిగి ! యీది ఏమిటిని ప్రశ్నించెను.

అంతఖాన్ యెప్పుట్టివిప్రునిగా తానుగావించిన వెలివిమాలింపనికి స్థిరపడుచు ముఖమునంచి ‘గులాం ! ఏమియు లేదు !’ అనెను.

‘ఏమియులేదా? అటులనటలో అర్థమేమి? నాన్నప్పై పడియున్న ఆయన తిని చూచితిరా!’

‘ఆమె మూర్ఖసాందినది. అంతకన్న వేరేమియుహానిలేదు. ఆమెను ఆరోగ్యవతిగజేయునని నీకువదలుచున్నా’నిచు గదిద్వారము సమీపించెను.

ఇంతలో గులామ్ శాంతను సమీపించి గాయములజూచి “కోపమున” హుజూర్! నీశరీరము నీవే మరచిట్లున్నదే! స్త్రీలను లాలించుటయిదియూ. ప్రేమనిని తనకు ప్రేమనశమగుటకు ప్రియుడవరింపవలసిందే ధానమిదియూ! ఏమి నీవశుత్వము యీ కృత్యములచే నిన్ను ప్రేమించుటకు మారుగ మరెంతగ నిరసించును.’ అని మొగము వాచునట్లు జివాట్లుపెట్టెను.

“గులామ్! ఏమి నీవాచార్యము. చాలించుము. తగిన సమయము వచ్చును. స్వరలోనే ఆమె నాపాదాక్రాంతయగునట్లు చేసెద. అప్పుడు చూచెదవుగాక నానేర్పు! ఏల అటులపల్కెద” వనుచు తన క్రూరచేష్టల తానె చెప్పుకొనుచు అటచుండి వెళుటెను.

— — —
 యో మ్మి ద వ ప్ర క రణ ము.

— — —
 ర హీ మ్

రహీమ్ ఎంతమంచిపేరు. పెరుకుతగిన్లు యీతని సమర్థతకూడ గొప్పదే! ఖాన్ ముఖ్య అనుచరులలో రహీమ్ మొదటివాడు. ఆతని క్షతన ప్రాణములనైన ఆర్పింప సాహసించును. ఖాన్ గూడ లింతటిముఖ్య విషయమైనను రహీమ్‌తో ఆలోచించనిదే చేయడు.

అది కృష్ణపక్షము. సుమారు రాత్రి పదిగంటలగును. నాయకుని ఖాన్ అష్టప్రకారము శరవేగమున తన శకటముపై రఘునాథపురము

బోవుచుండెను. ఆతని మానసము పల్కు ఆలోచనలకు తావయ్యెను. ఖాన్ చెప్పినచోప్పున శాంతయిట గుర్తు ధనస్థాను కాకి రమేశుని గూడ బంధించి తేనలయునని యుద్దేశించెను.

ఇనస్పెక్టరు రాఘవన్ నకు పట్టదారు రమేశబాబు ప్రతిభవల్లడి యగుటతోడనే స్నేహమెక్కువయ్యెను. ఈ విషయము, రమేశబాబు ప్రవర్తనయేమియు బోధపడుటలేదు. మిత్రత్వవలననే శుభప్రయత్నించి నను తన కంటె ముందడుగు వేయుచునే యుండెను. డిప్యూవులకు ప్రభు త్వోద్యోగులకంటె యింత తెలివివేటలెక్కుడనని ఆశ్చర్య సాధనము లకు లోనగును. అంద లో రమేశబాబు చర్యలన్నియు విపరీతముగ నుండెను. రమేశుని పనినేర్చు, త్త గాంచి లోలోని యీర్ష్య చెందు చున్నను తిప్పిసిగిరి యగుటచే ఆతనితో గలసి పరిశోధనలను చాల్చిన వలసినచ్చె. మరల రఘునాథపురము బోవుటెందులకో యింతకాల మట నుండుటకు పేతునెనుయో రాఘవన్ నకు బోధపడలేదు.

నా జేలనో రమేశబాబు అనిష్టము రవీంద్రు కిదిగు నిద్రప లేకు. తొందరిగ రమేశబాబు చెప్పినచోప్పున తన వేషము మార్పు చుండెను ఇంతలో రమేశబాబులు దుడచిరిపి ద్రున్నట్లే చి రవీంద్రా! సయ్యాణమున సాక్షిగైతేతివా ? అన్నియు సిద్ధపరుచుట పూర్తయి యి. నా ! అని ప్రార్థించెను.

“బాబూజీ ! అన్నీయు సిద్ధపరిచిని. ”

‘ఏను ! బాగుగ నీ మావము మార్చితివే ! నిన్ను నేనే సమ్మె లేకుంటిని ’ అనెను.

‘రమేశ్ జీ ! మంగ్రహయజమాని అనుమానించుచుగదా ? ’

‘మనల నెవ్వరు గుర్తించరు. స్వోగబయలుదేరవలయు రమ్ము ’ అని పలుక రవీంద్రుడు తన అంగీయందు రివాల్యరు జాగ్రత్తపించి బయలుదేరెను.

‘ఆగుము. ప్రాణములపై ఆశ గలదేని సీప్రయత్నము చాలించు’మనుచు ఆనూతనడుగు దద్దించిపల్కెను. రవీంద్రుడికి చేయునదేమున్నది. దగ్గర రమేశబాబులేడు. తప్పనిసరిగ వానికి వశుడయ్యున్న సూచనగ రెండు చేతుల్నుపైకెత్తి అటులే నిలబడెను. కాని రవీంద్రుని మానస మాసీచునికి వశమగుటకు సహించుటలేదు. మొండినైర్భయమున మరొకమారు తన చేయి అంగీయించు పోనివ్య ప్రయత్నించుచుండ ఆవ్యక్తి రవీంద్రునిపై లైటు పరిపూర్తిగ ప్రసరింపజేసి రవీంద్రా! నీటక్కరిపనుల కట్టెప్పుము. లేనిచో యీక్షణముననే నీశరము వేయిముక్కలగునుచు రివాల్వరు చేతగొని ప్రేల్చుటకు సిద్ధముగ నుండెను. రవీంద్రుడు తిలకమునను మానలేదు. నూతననుడు గుడ్లు దట్టించుచుండెను. పాపము రవీంద్రుని జీవితము నిముషములలో నున్నది. ఎ తిళిచేతకానివాడై నను శోమ్మిది గజముల దూరమున నున్నవానిని గొల్పోలేడా? ఆతడొదిలిపగుంట్ల యిప్పటికి రవీంద్రునిశరము వ్రయ్యలుజేయ ఆశనిశిర మెటునో యెగిరి యుండెడిది. కాని అట్టిభూరము జరిగలేదు. ఆరివాల్వరు ప్రేలుటకు ముందుగ ఒక విచిత్రసంఘటన జరిగెను. రవీంద్రుడు డది గుర్తించి యుండలేదు. కమ్మరిసాలయంచు నిబబడు సమ్మోహితులయ్య ‘ధన్’ మనుచు ఆనూతనని శరముపై నొక చిహ్నము తిగెను. అటుల జరిగిన మరుక్షణముననే ఆతనిచేతనున్న రివాల్వరు మూసుకు బడుటయు ఆతడు మొదలుపెరికిన వృక్షమువలె అటునిటు పూగుచు స్మృతిగొనుచు క్రిందికి పడుచుండ ఏదియో ‘దిమ్మని’ తలిగిన్నట్లు శ్లేషమయ్యెను.

రవీంద్రుడిటు తన్ను ఆపదనుండి రక్షించిన వారెవరాయని ఆలోచించుచు ప్రక్కను పడియున్న హంతకుని టార్చినెలుతురున జూచుచు చేష్టలుదక్కి అట్లే నిలబడెను. ఇంతలో సమీపమునుండి పడియున్న నూతనవ్యక్తి ముఖముపై మరొకముక్కలైటు మెరిసెను. రవీంద్రుడులికిపడి వెనుదిరిగిపోడ తనయజమాని పశ్చేదారు గమేశబాబు.

మ ర్మ ము.

‘రమేశ్ ! మీరా ?

‘అవును ! ఏమట్లు ఆశ్చర్యముగ జూచెదవు. ఔమముగనుంటిరా? ఆగుండు నీకు తగులలేదుగదా !’

‘తగులలేదు ! నాశరీరమునై న తాళలేదు.’

‘సర్వేశ్వరుడు దయామయుడు ! ఆలస్యమైనదో కష్టమయ్యెడిదే!’

‘బాబూ ! సమయమునకు మీరెటుల రా గల్గితిరి ! వింతగ నున్నదే!’

‘రవీంద్రా ! నేనాతనికొక గజముదూరముననుంటిని. మధ్యనున్న పొదయే అడ్డు. అతడు నన్ను చూడలేదు. మొదట చేత రివాల్వరు దాల్చి అటు నిటు పచార్లుచేయు నాతనిని యీచీకటిలో గాంచగల్గితిని. అందులకే నన్ను నదలి వెళ్ళితిని. నేనాతనిని గుర్తించి వెంబడించకపోయి న వో నిన్నుల రక్షింపకపోవుటయేగాక మన యిరువురి ప్రాణము లీపాటికి వేరొకలోకము జేరెడిని. అయినదేదో అయినది. మంచియే జరిగినది. రమ్మ ! ఆతడెవరో చూతము. రమేశుడుల హంతకునిజేరి టార్చివెలుతురును వానిపై ప్రసరింపజేసెను. రవీంద్రుడు తలచిన్నట్లు ఏనుగువలె కిశోరముగల్గి స్మృతిహిన్ముగ్ధ పడియున్న వాని జూచిరి. ఆవ్యక్తి దీర్ఘకాయుడు, మంచిచుస్తుల ధరించెను. చూపరులకు ఆతని ముఖమునుబట్టి క్రూరస్వభావునివలె నుండెను. పొడుగాటికాలుసేతులు, కడుపెరిగిన ఉదరముగల్గి చూపరులకు యింతుక భయము గొల్పు చుండెను.

‘రవీంద్రా ! యీతడెవరో తనపొట్టకై ననుచేసి పాటుపడు సోమరి వలె నున్నాడే?’

‘నే ననుకొన్నట్లులే జరిగినది.’ అనుచు రవీంద్రుడు ఆవ్యక్తికి దగ్గరగదృష్టి నిగిడ్చిచూడ శిరమునుండి వాడటుల తూలుచు పడుటలో

ప్రక్కనున్న చెట్టుమోడువలన తగిలినదెబ్బచే రక్తము ప్రవించుటగాంచి
'బాబూ! ఎటుల ప్రవించుచున్నదో' యనెను.

'అవును. నేకొట్టినదెబ్బవల్లగాదు. ఆత డామోడుపై పడుటచే
అట్టిగాయము కల్గినది. అబ్బా! నుదుట కండ్లకుచాల సమీపమున
తగిలినదే! రవీంద్రా మడుల నిలు తెమ్ము. గాయముకడిగి కట్టు
కట్టెదము.

రవీంద్రు డాతురతతో 'బాబూ! అధికారుల విషయమై
వార్త సంపలేదేమ'ని ఆశ్చర్యమున పల్కెను.

'రవీంద్రా! యిప్పుడవి యన్నియు చెప్ప తీరికలేదు. ముందుగ
ఆతనిదుస్తులుమార్చి జాగ్రత్త పరుపుము. జేబులన్నిటిని వెదకుము.
మన కనకూలించు వస్తువులేమైన లభించునేమో'

రవీంద్రుడంత 'యివిగో!' యనుచు జేబునుండి పిస్తలు, కొన్ని
కాగితపుముక్కలు, ఒక కవరు, టార్పిలైటు వెలువలికిదీసెను.

'ఏమి? కాగితములా? ఆకవరేమి?'

'ఇదిగో! రవీంద్రా! కావలసిన ముఖ్యవస్తువు లభించినది.
బహుశ యిదియే గుర్తింపువు. అన్ని సీలుదీసి జూచెను. అది శాంత
గృహమునందలి ధనము దాచిన ప్రదేశముచూపు క్లను. రమేశుని
ఆశ్చర్యమునకు మేరలేదు. అందు అన్నియు గుర్తింపబడియుండెను.
దీనికొరకే యీతడు నియమింపబడెను. యీతడెవరో తెలుసునా!
రహీమ్! చూచితివా యీతనివేరగిల యీలేఖ' అనుచుండ డాక్టరు
వచ్చిన ధ్వనివిని నాకాగితములు జాగ్రత్తపరచి ఆయన నాహ్వానింప
బోయెను.

రమేశుడు, డాక్టరు, రహీమ్ గాయముగురించి తీవ్రముగా ఆలో
చించుచుండిరి. డాక్టరు పరీక్షించి చాలబలవంతగాయము తగిలినదనియు,
సూదిగనున్న ఆమోడు నుదుట లోతుగ దిగిపోయి పేదడుక కషాయమని

చెప్పెను. అందుచే జ్ఞాపకశక్తి ఊగించుట, మలిచెడుటగాని కల్లునని ఆతడు తెలివినొందుటకు రెండుమూడుదినములు పట్టునని చెప్పి కొన్ని బొషధములనిచ్చి తనదారిని వెడలెను.

కాని అది లేఖయందలి కొంతభాగమే. మిగిలినభాగము చినిగి నది. చూడుమని రవీంద్రుని కిచ్చెను.

రవీంద్రుడదిపుచ్చుకొని చదువవొడంగెను. అందిటులుండెను.

రహీమ్ !

నేనెచ్చట కేగితిను నీవు తెలుసుకొనగల్గితివన్నమాట. నేను దానిని కనుగొనగలుగునని దృఢసమ్మతములేదు. నీవు వెదకుచున్నావే ఆతడు మనల నొకసారిమోసగించినాడు. ఆతడట్టివాడయినను తప్పక ఆకార్య మాతడే.....

చదువుటయుగించి రవీంద్రుడు 'బాబూ ! ఎవరివద్దనుండి వ్రాయ బడెనో తెలియలేను' అనెను.

'ఇంకను గ్రహించలేదా ! ఆలేఖకుడు వీరలనాయకుడే !'

'నిజముగ?'

'చూడలేదా ? ఆలేఖ రహీమ్ వంటినాడు వ్రాసినదికాదు. పద ములు సరళి తెలియుటలేదా !'

'అవును. ఆతడెవరో మంచి విద్యావంతుడువలెనున్నాడు.'

'ఈకవర్సు నున్నవిలాసముబట్టి యీరాత్రియే సంగతులు తెలుసు కొనెద. అప్పుడన్నియు విశదమగును. ఈతనికనిపెట్టియుండి స్పృహజెందింపిదప ఆతడేగ్గై నసల్కును. జాగ్రతగ నోటుజేసియుంచుము.'

'ఆతడేగ్గై నచెన్నా ? డాక్టరు రెండుమూడుదినములవరకు లేవ డనిపల్కెనుకదా ?'

ప ది య వ ప్ర క ర ణ ము.

వి మో చ న ము.

రమేశబాబు అటుల రవీంద్రునిపీఠి స్టేషన్ జేరునరికి మెయిల్ వచ్చి యుండెను. తాను సమయమునకే వచ్చితినినంతసించెను. బండికదలెను. రమేశుడొక మొదటితరగతిపెట్టెయందు సుఖాసీనుడయ్యెను.

రమేశుడంతవరకుజరిగిన విషయములన్నె తలంచుచు ఆలోచనా సమగ్నుడయ్యెను. ఆరాత్రి తాముబయలుదేరి వెళ్ళినంగుకు వృధాయవ లేదని సంతసించెను. రహీమ్ వద్ద దొరకినకాగితములు ఆలేఖ అవియన్ని యు తనకు ముందుమార్గమునకు కడు పుసకారులని యెంచెను. వీనిఆధార మున తానిక గట్టిప్రయత్నముచేయ నిశ్చయించెను. అటులతలపోయుచు ఆలేఖ నొకపరి వెలుపలకుదీసిజూడ అందు 'వనవిహార్' అని యుండెను. 'వనవిహార్' ఎక్కడిది ? ఎన్నడు వినియుండలేదు. అంతపటముదీసిజూడ కలకత్తాకు పాట్నాకుపోవుమార్గమున పున్నటుల తెలుసుకొనెను. ఇట్టిహం తకులకు అనువగుప్రదేశము. ఎటులయిన 'వనవిహార్' జేరవలయును. తప్పక శాంత అవొప్పటనే బడీకృత గావింపబడియుండును. అంతలో మెయిల్ కలకత్తాజేరెను. రమేశబాబు తొందరగ సార్కువీధినుదలి తన గృహముజేరి కారును సిద్ధపరుప జ్ఞప్తివరుసుకుజెప్పి తనగదిజేరెను.

రమేశుడొకపరి తనవద్దనున్న ప్లానుతీసి పరీక్షించి మార్గము కను గొని తనకారు వేగముగనడుపసాగెను. రెండుగంటలసమయమున జన సమ్మర్ది మేమియుండును ? రమేశునకెచ్చట మార్గమున మనుష్యసంచారమే గాన్పింపలేదు. మార్గమున కిరుప్రక్కల పొదలు, చెట్లు, చేమలతో నిండి యున్న వన్యప్రదేశము. ఇంతలో ఆతనిప్రయత్నమునకు శుభసూచకమో యన చంద్రుడు కారుమబ్బులనుండి బయటపడి తననిండుతేజస్సుతో

ప్రకాశించుచుండెను. రమేశుడటుల వడిగబోవుచుండ ఒకచో రెండు మామలుకలసెను. ఎటుబోవలెనో తెలియుటలేదు. అనూతనమార్గము రాజుటనుండి చెట్లనడుమగబోయెను. అందు కారు లటునిటుపోయిన చక్రములగుర్తులుతప్ప వేరొకగుర్తులులేవు. రమేశబాబునకు అనుమానము కల్గెను. తుదకెటులయినరేయని దృఢనిశ్చయముడై నూతనమార్గమున ఆవనముజొచ్చెను. మార్గమినుమంతయు ప్రయాణమున కనువుగలేదు. అటులొక మైలువెళ్ళునడికి పోనుపోను పల్లపుప్రదేశమగుచుండెను. అది యొకలోయప్రదేశమని రమేశుడు గ్రహించెను. మరల తనప్రయాణము నాగింప మారమున చెట్లమధ్యనుండి ఆగ్రుక్తివెన్నెలయందు ఏదియో గృహమున్నట్లు ఆకృతికనబడెను. రాజబాటకు సుమారు యీగృహము మూడు మైళ్ళుగడుచు. లోయప్రదేశమగుటచే అచ్చట ఆగృహమున్నటులే కన్పించదు. రమేశునకది ఎవరిదో తెలియదు. తనపిచ్చినమ్మకముతో ముందునకు సాగుచుండెను. రమేశునకును ఆగృహమునకును మారుగజ ములదూరముండెను. గుబురులచాటుచుండి ఒరులకంట బడకుండ రమేశు డాగృహపరిసరముల పరీక్షించుచుండెను. చూచుటగోడనే యింతకు పూర్వము ఎవ్వరిచే వాడబడియుండలేదని గ్రహించెను. ఒకవేళ యీ హంతకుల నాయకుడే యిటునున్న తానంతకష్టపడవచ్చురలేను. శాంతను విడిపించుట, అనిచును తగినశాసన జేయుటబరుగును. అటుల తలంచుచు సమయమునకై జూచుచుండెను. అప్పుడప్పుడే తారకానాథుడు మరల మేఘావృతమండగుచుంటుగాంచి చీకటియగునరకు వేచియుండి మెల్లగ ముఖిద్వారముజేరెను. బయట తాళముండుప్రదేశమునకై వెదకెనుగాని లేదు. ద్వారమునకు చిన్నరంధ్రముగలదు. అందుండి ముందున్నది పెద్ద హాలనీ తెలుసుకొనెను. తనచుట్టుప్రక్కల నెవరైన తనచర్యల కనిపెట్టుచుండిరోమోయని అన్నివైపుల కలయజూచి యెవరులేరని నిశ్చయముడై తనవస్త్రము తాళపుచెవులతో నియత్నింప తుదకు అదృష్టవశమున

బీగమువిడివచ్చెను. అంత ఆతాళము తనచెవినిబట్టి అది 4309 నెంబరు గల 'కిశోర్ చంద్ భూపతిలాల్' అనుకంపెనీ వారిదని గ్రహించి మెల్లగ తలుపులదీసి హాలునందుప్రవేశించి వెనుకనే తలుపులబంధించెను. పద్దైన శబ్దము విననగునని కొంతసేపు వేచియుండెను. కాని యెట్టిధ్వనిలేదు. గృహమునందంతట నిశ్శబ్దమునకు రమేశున కాశ్చర్యముకల్గెను. రహీమ్ నాయకునిగృహమా లేక తానూరక యీపాడువడియున్న గృహము జొచ్చి కాలయాపనగాపించుచుంటినా యని తిత్తిరపడసాగెను. ఒకవేళ తన్నుబంధింప సేరలెట్లున్న దాగియుండిరాయని అనుమానించెను. ఏది ఎటులయిన తాను ప్రవేశించెను. ఇక యెట్టికష్టములకులోనను అందలి సంగతులు తెలుసుకొన నిశ్చయించి గృహమునయు పరీక్షింపు తలుపుతో తనట్లాపి వెలిగించెను. దానివెలుతుడు తనకు సమీపమున గల్గి రగవేయబడిన ద్వారముగాంచెను. జాగ్రత్తో ద్వారమువేరి మెల్లగ గది ప్రవేశించెను. గదినొకపరి పరీక్షింప మరలటార్చి నుపయోగించెను. అందు మధ్యగ నాలుగైదుచుక్కలు మధ్యగ నొకగుండ్రటిబల్ల యుండుటగాంచెను. బల్లపై కాల్చినదలివేయబడిన రెండు సిగరెల్లు వుండెను. వాటిని జూచునొక యింతదనుక అందెవరు నివసింపలేదను రమేశుని యీలోచనలు ముగియ మాయమయ్యెను. బహుశ అవి రెండు మూడు రోజులక్రిందట కాల్చబడి యుండునని నిశ్చయించెను. అటుల ఆలోచించుచు టార్చిని వేరొకప్రక్కకు ప్రసరింపజేయ ఏదియోదీపపు కాంతివంటి వెలుతురు కనబడదొడగెను. టార్చినార్చి బల్లపై నుంచి వెలుతురు కాన్పించు వైపున నడచెను. సమీపించిజూడ అంతయు ఆరిపోయి కొలదిగ మండుచున్న శీతలదేశీయు లింటనుండెడి పొయ్యి వంటి సాధనము. దానితో చలి దీర్చుకొందురు. అంత రమేశుడాయెంట జనులున్నారని తలంచెను. ఎటుండియో మాటలు వినివచ్చెను. అంతలో బయట అడుగులసవ్వడి విని నయ్యెను. వెంటనే ప్రక్కనదాగి

రమేశుడు తన టార్పికై ప్రయత్నింపబోవు నంతలో తటాలున గది తలుపులు తెరువబడుటయు అందుండి రమేశుని కన్నులు మూతలువడ వేరొకటార్పి ముఖముపై మెఱసెను. అంత తనయెదుటనుండి 'నిలువునను అడుగు కదల్చిన ప్రాణములు వీడెదవు. నీజిత్తుల చాలించుమ'ని రోష పూరితమైన వాక్కులు వినవచ్చెను.

రమేశబాబు నివ్వెరపడెను. కారణము తలవనితలంపుగ ఎట్టెదుట చేత పిప్పలుధరించి తన్ను ఆహ్లాపించు నూతనవ్యక్తియే. కంఠధ్వనిబట్టి ఆ వ్యక్తి స్త్రీమూర్తియని గ్రహించెను. ఒక స్త్రీమూర్తికి తానుటలు వశు డగుట తలంచి రమేశుడు ఖిన్నుడయ్యెను. మరుక్షణముననే ఆవ్యక్తి టార్పి అటునిటు రమేశబాబుపై ప్రసరింపజేయుటలో ఆమెచేతునున్న పిప్పలు గుర్తించెను. తన కెదురుగ ప్రయోగింపబడ సిద్ధముగనుండెను. ఆమె ఆకారమునుబట్టి ఎట్టిసన్నికెనను వెనుదీయదని చెప్పవచ్చును. ఆమె తప్పక కాల్చినేయునని యెఱుగును. ఏమిచేయగలడు. ఇంతలో “ఛాం” అను విరుద్ధమగు శబ్దముగుటయు రమేశుని కన్నెప్పుడు తప్పించుకొనుటయు ఒకతృప్తితో జరిగెను. కాని పాపమారవ్వ రమేశబాబు ఎలనుండి చూసు కొనిపోయి కొలదిగ గాయపరిచెను. మరల రెండవమారు పేల్చునని రమేశుడు తలచెను. తన జీవితముపై ఆశలేదని యెఱుగును. కాని అటుల జరుగుటకుమారు వేరొకధ్వని దానినెనువెంటనే హా! అనుచు ఆ స్త్రీమూర్తి నేలకొరుగుటయు చేతపిప్పలు క్రిందబడినశబ్దము విన నయ్యెను. రమేశునికిదియంతయు విచిత్రముగ దోచెను.

రమేశుడుల ప్రయత్నించునంతలో వేరొకహస్తము రివాల్వరు నందుకొన సమీపించెను. రెండుచేతులు నొక్కసరి సమీపించెను. కాని రమేశుడే నేర్పున ముందుగ రివాల్వరు వెలుపలికిదీసి నూతనవ్యక్తిపై గురి జూపెను. రమేశుడంత గంభీరస్వభావుడు “నీవెవరయిననునరే! కదలి తివా జాగ్రత్త” యని కఠినముగ పల్కెను.

“రమేశబాబూ ! చంపవలద” నెడి మాటలు వివబడెను. రమేశు డా గొంతుక ధ్వని విని వెంటనే తన టార్పిక్ ప్రయత్నించెను. ఆ నిశీధమున, నూతనప్రదేశమున తన పేరు పిలుచువా రెవరా యని విభ్రమ జెందెను. శాంత నదివరకు చూచెనే గాని ఆమె మార్గదర్శకుడని యుండలేదు. రమేశున కేమియు తోచలేదు. వెంటనే తన టార్పి ఆ వ్యక్తి ప్రకాశింపజేయ ఆ వెలుతురున రమేశు డామెను గుర్తించి “శాంతా ! నీవా ? యిచ్చటనే యుంటివా” యని ఆశ్చర్యమున పల్కెను.

“రమేశబాబూ ! అవును. ఇక్కడనే బంధింపబడితిని.”

“శాంతా ! ఎటుల బంధింపబడితివి. కారణమేమి ? ”

“రమేశబాబూ ! యిప్పుడు చెప్ప వేరలేదు. ఆలసింపి మన ప్రాణములు దక్కవు.”

“ఈ స్త్రీ ఎవరు ! ఆమె నన్ను ఏ స ప్రయత్నించినది. కాని అంతలోనే నేల కొరిగినది. ఏమి జరిగినో నా కెంతయు కా విషయమై కడు ఆశ్చర్యముగ నున్నద”ని పల్కుచు రమేశు డుని తిరిగి ఆమె ప్రక్కనే పడియున్న అట్టచు తీసి జూచి “స్టోవో హిమ్” అని బిగ్గరగ పల్కి శాంతివైపు తిరిగి జవాబువక్త వేదియున్న నూచించెను. అంత శాంత జరిగి సంగతి విశదపరచెను.

“అటులయిన నీ వామెను స్మృతిగాను గామించితిగా ! నా నేత్రము లా వెలుతురును చూడలేకపోయితివి. ఆమె రెండవమారు ప్రేల్చి నుంకించుచంతలో నీ వామె వెనుక జేరియుండవలెను. నీవు రానిచో తప్పక ఆమె నన్ను నిర్దయురాలై కాల్చియుండెడిది. ననుచు మును రక్షించితివి. నీ ఋణ మెటుల తీర్తును. లేమ్మ. త్వరగా మన మిటుయికి పోవలయు” ననెను.

“రమేశబాబూ ! ఆనాడు మీ గృహమున మీతో సంభాషించి వెడలివచ్చుచు నొక రిక్తావై పోవ విచ్చియుచి నొక యింట పరిచితిని.

రిక్ష్వా ఎక్స్కిజిన్తో లేదో కొలది దూర మేగునప్పటికి ఎవరో రిక్ష్వాయందు ఎక్కిటయు న్నాపై కలియబడి ఏదయో వానన జూపెను. ఇక మరి నాకు తెలివిలిప్పినది. మరల యిచ్చట పాన్సుపై పరుండియుండ తెలివి నొంది జూడ యీమెచే వ్రసచారములు బొందుచుంటిని. వేకవజామున యీమె యిట తిరుగుచుండు పదముల సవ్వడి వింటిని. ఆటు లామె ఎన్న డట్టవేళ తిరుగనండన కారణ మేమని ఆమెకు వెంబడించితిని. ఆమె నన్ను గుర్తించుండ వెన్నంటి యిట మీకు ఆమెకు జరుగు సంవాదము వినుచుంటిని. అంత సహారావాసని మూర్ఖపడజేసిన “క్లారోఫారమ్” పూయబడిన బట్ట యీకను చేత నుండుట గాంచి అదియే ఆసమయమున ఆయనముగ సహయోగించ వెరుకునుండి ఆమె ముఖము ముంగట బెట్ట లాచ నొకరి ఆమె ఊపిరి వీల్చి వెంటనే నేల కొరిగెను. అంతలో రమే శుడు “ప్రమాద సమయము లేదు. త్వరలోనే ఆమె తెలివినొందు” నని అనుకుంటున్నది పక్కను.

“నీడను! ఆమె న్నాపై అవసరమునచ్చినపుడు వ్రపయోగింప సజ్జయు చను. కాని అక్కడ నొక వదిలివెట్టెను”

“ఎవరనాహసించురాలు! అవునుగాని ఇంతా ఆమె ఎవరో పేరే మీయూ యిదిసరికి చెప్పక నా ముసస్సున కారాటము పోచ్చుగావించు నుట”

“ఆమె పరు గలూమ్! మూరుడగు నాయకునికంట మంచిదిని చెప్పవచ్చు”.

“అయిన ఆమె రహీమ్ భార్య. అవునా ఇంతా?”

ఇంత రమేశుని సుధాస్థులకి అచ్చరునొంది “రమేశబాబూ! అది మీరొకరిని తెలియును. రహీమునగుర్చి మీ రెరుంగరని తలంచి లేని”.

“నాకంటయు తెలుసును. ఆతిడుకూడ అందెవేసిన చేయే కాని నీవు ప్రతి ఒకరికీ కొలదికాలము వచ్చును”.

“అటులనటలో అర్థమేమి ? గులామ్ ఆశనిగూర్చి కడు నెరగు జేందినది. ఆతడు వెతలి మూడుదినము లయినను యింతదనుక ఏవిధ మైనవార్త లేదు. ఆయిన రహీమ్ ఎటుచూడెనో ఎటు గుమ్రా ?”

“యిప్పుడు నన్నెచ్చటకు తీసుకుపోయెదరు”.

“అది గులామ్పై ఆధారపడియున్నది. ఆమె యెచ్చటకుపోవునో ఆప్రదేశముచకు—

‘గులామ్ యెచ్చటికై న వెళ్ళునా ?’

‘తప్పక వెళ్ళును. లేచిజూడ మనముపారిపోయితిమని జెలుసుకొను ను. ఆమెతప్పక తనయిత్రులుగడు తావుజేరబోవును. యింతలాయనము సంగతి తెలుపబోవును. మనమామెను వెంటడించవలెను. శాంతా ! తెలిసినదా !’

‘కాని ఆమెనెటుల వెంటడించగలము’

‘ఎటులనా ? మచునిచ్చట ఆమెబయలుదేరువనుక వేచియుండము. త్వరలోనే ఆమె తనగమ్యస్థానముజేర బయలుదేరును. నెనువెంటనే ఆమెకు తెలియకుండ అనుసరింపగునని పలుక వారిరువురు గులామ్ ఇశి యున్న గదికెమరుగనున్నగదిలో చీకటికొనున్న మరుగూర దేశమున దాగిరి.

కొలదిసేపటికే గులామ్ స్మృహజెంది తనకుజరిగిన సంగతిమెల్ల స్ఫురణకుదెచ్చుకొనెను. డిట్టిక్తవు రమేశునిమాట స్త్రీ స్త్రీ కిరాగ భయనాధిక మవజొచ్చెను. తప్పక ఆతడు శాంతను మెట్లగీసుకబోవుననియు, శాంత అటుల రక్షకభటశాఖాధికారుల పాలబడుట తమ కుటుంబము హానికరమని విచారించెను. తననాయకుడుపెట్టినబాధలకు కోపమున శాంత తమరహ స్యములనెల్ల చెప్పునని భయపడెను. అటుల ఆందోళినిచి రిక్తము గులామ్ లేచి శాంతయుండుగదిజేర అందు శాంతలేదు. ద్వారముచేత సహరా వాడుపడియున్నాడు. ఆమెకు శాంతదుస్తులుగూడ కన్పించలేదు. ఇది తనలో గృహసమీపమున కారునచ్చెడిధర్మని విసవగా ‘అరుగో ! పోయెను

పోలీసులనుచు భయవిహ్వలయై కేకలిడుచు గవాక్షముజెంతజేరిచూడ
తమమిత్రవర్గములోనివాడగు అజీజ్ కారునుండి దిగుటగాంచి మఱును
కుదుటపర్చుకొని త్వరగ వారలకు గృహదావరము తెరచెను.

‘అజీజ్ ! అజీజ్ ! రమ్మ ! త్వరగరమ్మ.’

అజీజ్ ఆమెముఖముక్షణములుబట్టి అనుమానాస్పదయై ‘గులా
మ్ ! ఏమిసంభవించినది’ అని ఆతురతతో ప్రశ్నించెను.

‘ఏమున్నది ? అబ్బిస్తులమారి రమేశుడిటకు వచ్చినాడు.’

‘ఎక్కడ. చెప్పుము. వాని నీక్షణముననే’ అని రివాల్యరు వెలుప
లికి నీసెను.

‘యింకను ఎక్కడ. శాంతారమేశు లిరువురు యిటనుండి పలా
యితులైరి. మన నాయకుని చేతులలో మన ప్రాణములు దక్కవు.
కానిమ్ము. ఎటులజరుగునో ! మరిల వారు పోలీసుదళముతో వచ్చి
ముట్టడించులోపల మనమిచ్చటనుండి పోవలయును.’

‘ఎచ్చటకు పోవుదము.’

‘మరెక్కడకు ? కంబరుకోటకు.’

‘అటులయిన త్వరపడుము’ అని వారిరువురు బయటనున్న కార్డుపై
వెడలిరి.

ఇది యంతయు తన రహస్యస్థలమునుండి వినిన రమేశుడు
శాంతనుజేరి ‘శాంతా ! అజీజ్, గులామ్ లిరువురు ‘కంబరుకోట’కు వెడ
లిరి. ఆతడు రిహమ్ సంగతి తెలుసుకొనవచ్చెను. రమ్ము. వారల వెంబ
డింతుము’ అని పల్కెను.

ప దు కొ క ం డ వ ప్ర క ర ణ ము.

రహస్యమందిరము — అమీర్ ఖాన్.

ఖాన్ బందములో అజీజ్ ముఖ్యుడుకాడు. మిగిలినవారిలో
రిహమ్ తరువాత యీతడే సమర్థుడు. రహమ్ వార్తలేమి యుతెలియ

రానందున ఆతని స్థానమున అజీజ్ ను నియమించెను. అజీజ్ సమయాను కూలముగ మెలకువగల్గి ప్రవర్తించును. రహీమ్ తరువాత ఖాన్ కితబ్బే నమ్మినబంటు.

రమేశుడంత కారునాపి దిగుచు ‘అదిగో భవనమునందు ఆప్రక్క వేరొక ద్వారమున్నదే ! అయిన వారలు ప్రవేశించిది వెనుక భాగము నందలి ద్వారము ‘మనముకూడ నందుండియే ప్రవేశింతుమా ?’

‘వలదు ! అది చాల అపాయకరము ! రమేశబాబూ !’

‘అట నెవరైన యందురనియూ నీభయము శాంతా ! నాకివి యన్నియు అలవాటే ! ప్రతిదినము యిట్టి సంఘటనలకు సంస్థాపితము నుండవలసినదే !’

‘అటులయిన నేనా వెనుదీయునది ! నారలు మువ్వరు. మన మిద్దరము. ఎటులయిన సరియే ! రమేశ్ నీ నడుపును.’

‘శాంతా ! యీవనికి నీవుగూడ తలపడవలయునా ! వలదు. నీవిటనుండుము. నిన్ను జూచినచో మరుక్షణమే కాల్చివేయుదురు. వచ్చిన కార్యమంతయు భంగమగును. నీవిటనుండియే వేచియుండి నేనొక గంటలో మరలి రానిచో నీకర్తవ్యమునకు గడంగుము.

అంత కొంతమందిరరహస్యమంతయు రమేశునకు విశదపరచెను.

“శాంతా ! నీవు గుర్తింపబడినచో కార్యమువమ్మగుటయేగాక కష్టములకు గురియగుదుము. నేపోయివచ్చెద ఒకగంటలోరానిచో నీవని నెరవేర్చుకొనుము. మెలకువతో సంచరించవలయును. జాగ్రత్త” యని హెచ్చరించి అజీజ్ గులామ్ లు ప్రవేశించిన ద్వారమునుండి రమేశబాబు లోనికి ప్రవేశించెను.

ప్రాతఃకాలము సమీపింపనున్నను యింకను చీకటిగనున్నది. చీకటితోడుగ పరిసరమందలి వృక్షసముదాయము ఆకాశమునంతను కప్పిపుచ్చి సూర్యమేమియు కాననగుటలేదు. దైవముకూడరమేశుని కను

కూచి, చెనోయన పరిసరమంతయు దట్టమగు పొగమంచుచే నిండి యుండెను. తనగాక పసికట్టుచుండిరేమోయని నలుప్రక్కల కలయజూచి ఎవ్వరు లేకుండుటగాంచి సంతృప్తి మనస్కుడై భవనముజూచెను.

గృహమంతయు అంధకారబంధురము. కొలదినిమిషము లాచీక టికి తనకన్నల నలవాటుజేసుకొన తానున్నదొక చిన్నహానిగుర్తించెను. అటచుండి చేతివాల్యరుధరించి ముందుకుసాగెను. బహుశః వారలు పైభాగమునందుంచురని ఆ అంధకారమున పైకిజోవుమెల్లుకనుగొని ఎట్టకేలకు మెల్లగ రమేశబాబు పైభాగముజేరి నలుప్రక్కల చొక్కరి తన దృష్టుల పోనిచ్చెను. అతిజాగరూకతతో వీడ్చిన శబ్దము వివచింపనేమో యని కొలదిసేపు నిరీక్షించెను. కాని రమేశుని తలంపున్యర్థమయ్యెను. ఆగదియందు పనిముట్లతప్ప వేరొండేమియులేనని తెలుసుకొనెను. పిల్లి నలె అడుగులిడుచు ప్రతిద్వారముకడ ఏదోసంభవించుచున్నదను ఆతుర తతో ఆగినాచ్చెను. కాని యెంతకు సవ్వడిలేదు. సరిపరినిధముల ఆతని మానసము తర్కపడకొచ్చెను.

కొలదిదూరమునుండి దీపపువెలుగురు కన్పింపబడగెను. రహస్య ప్రదేశ మదియేయని గ్రహించి రమేశుడు మెల్లన రెండుమూడు గజము లావైపు నడచెను. అంత కొలదిగ మాటలనవ్వడి వివచయ్యెను. కుర ధ్వనులబట్టి అందు అశోక గులాబ్బలిరువురుకాక వేరొక నూతనవ్యక్తి గూడ నుండెనని తెలుసుకొనెను. ఆనూతనవ్యక్త యెవరో రమేశునకు దెలియలేదు. సంభాషణని తలంపున ద్వారము జేగుసరికి లోనుండి గ్లాసులు పగిలిన చప్పుడు బుస్సుమనచు సీసాకార్కుదీసిన ధ్వని వివచయెను. రమేశుడది విని వారలు తప్ప త్రాగుచు న్నెమరచి అనందమున మునింగియుండిరని గ్రహించి యింకను త్రాగవలసినదే యని తనలో తానుకొనెను. కాని రమేశుని ఆశలన్నియు నిరాశలయ్యెను.

అటుల సుమారొక గంటకాలము గడచినది. రమేశుడు వారల సంభాషణనుబట్టి వారల నాయకుని రాకకై యెదురు చూచుచున్నారని గ్రహించెను.

ఇంతలో కఠినముగ పల్కుచు ప్రశ్నించెడి నూతనకరధ్వని వినెను. తానటయండగనే వేరొకనూతనవ్యక్తి అటకుజేరుటజూడ బహుశ నాయకునివద్దనుండివచ్చిన వాగ్దాహరుడని తలంచెను. ఆతడేమిచెప్పెనో లేక బయట యెవ్వరైన తమదరను కనిపెట్టుచుండిరనికాని తమరహస్య సంభాషణ చినుచుండిరనిగాని పసికట్టిరో లేక అనుమానించిరో అమరు ఊణముననే రమేశున కిరుప్రక్కలనుండి మనుజులవదనవ్వడి వినవచ్చెను. ఆధ్వని తననైపునకే సమీపించుటగాంచి అప్పుక వారు తన రాక తెలుసుకొని యుందురని రమేశుడు గ్రహించెను. ఇరుప్రక్కలనుండి చుప్పుముట్టచున్నారే! ఏమిచేయునది? కృతనిశ్చయు డవునంతలో రమేశుని కుడి యెడమనైపులనుండి కాంక్షనంగమగు చేతిల్లములు రమేశునిపై ప్రకాశింపజేయబడెను. ఆసిద్ధికముగ యింతలో నాయకు డరుదొచుచునిపల్కుటయు వెంటనే అతని రమేశునిపై మరుగుటయు జరిగెను.

రమేశుడొక ఆచారముడరుదొచునంతలో నడికొల్లుబిగి చి సిస్టముగ నుండెను. అటుల రమేశుని పై బడినట్టి : బలముగ పోరాడముదలిడెను. యిరువురకు గాయములుదగుల అందునుండి రుధిరముస్రవించుచుండెను. పోరున రమేశుడు అతని ముడబడి నేర్పున క్రొదవపడనట్లు చేతియన్న పిస్తలులాగ ప్రయత్నించెను. అటులపెనుగులలో అతని చేర్చివైన గుండ్లువ్యవధుగటయేగాక అతనిపాదముగూడ గాయపడెను. వేరొకగుండు రమేశుని భుజమునతిగుల గాయపడెను. ఆదృశ్యముగాంచి అసఫజామి త్రుని సహాయమును పొరటమునకు తిలపడునంతలో రమేశుడు అతని పిస్తలుతో అసఫజామి సిరాయుధునిజేయ చేతినున్న రివాల్యరు దూరమున బడెను. వెంటనే వేరొకమారు ప్రెల్లు కాళ్ళకు తగుల బాధతో

అచేతనుడై పడెను. అటుల అజీత్, అసఫా లిరువురును ఒకరిపై నొకరు మెట్లపై దొర్లుచు, తనకు తగిలిన గాయము కట్టుకట్టుకొని రమేశుని, క్రోధమున అజీత్ కాలుపట్టుకొని లాగ రమేశు డంత తూలుచు వారలపై బడెను. రమేశు డటుల మధ్యనున్న ఖాళీప్రదేశమునపడెను. రమేశుని శరీరమున కొంతభాగము మెట్లనందులో పడచుండెను. రమేశుడు మెట్లకు వేరొకప్రక్కనున్న అగాధములో పడచుండెను. రమేశుడు మెట్లకు వేరొకప్రక్కనున్న పంచను పట్టుకొనెను. రమేశునకు అజీత్ అసఫజులను చంప నిష్పములేదు. వారలు లేనిచో నిజసంగతి తెలియదని తలచి ఎటులయిన వారిని రిక్షించి వారలనుండి రహస్యము వెల్లడిబరచ ప్రయత్నించెను. తన మడకు పట్టుకొని అజీత్ ను, అజీత్ కాలుపట్టుకొని అసఫజుయును అటుల గాలిలో నిరాధారులై వ్రేలాడుచుండిరి. రమేశుడు పట్టువదలెనా మువ్వరకు బ్రతుకుపై ఆశలేదు. తన బలమునంతి నుపయోగించి పైకి వచ్చునట్లు శరీరము చూపమనెను. లేనిచో వారలకు వేరు దాగిలేదని వల్కెను. రమేశుడు చెప్పిన చొప్పున అజీత్, అసఫాలు ఊపిరి బిగబట్టి సిద్ధముగనుండిరి. అంత రమేశుడు అజీత్ ను తన ఎడమ ప్రక్కకు తీర్చి మెట్లపైకి వచ్చునట్లు చేయదలచెను.

గదియంతయు చీకటి పాపము రమేశునిచేతనుండిపడిన టార్చినుండి మాత్రము కొలదివెలుతురు యిచ్చుచుండెను. వారటుల ఊకుటలో ఒక రినోకరుఫీకొన అసఫజుపట్టువదలి క్రిందభాగమునబడెను. నుదుటిపై బల మగుగాయము తగిలెను. స్మృతివిహీనుడై రోజుచు తనకు తగిలినను అజీత్ సురిక్షితము మెట్లపై జేరునని తలచెను. ఆతనికిగూడ అసఫజాగతి యేమిటను. కాని తలవనితలంపుగ రక్షింపబడెను. దీపపువెలుతురు కన్ప డెను. ఆవై పుపోనుద్యుక్తుడవునంతిలో గందరగోళముతోకూడిన వ్యక్తుల సంభాషణలు, పదములధ్వని విసవచ్చెను. ఏమిటదియని ఆలోచించునం తలో తననై పుకే వారందరు వచ్చుచుండుటజూచెను. ఆలోచనలకు

మయముకాదని కార్యమునకు గడంగవలయునని తలచి రానున్న సంఘటన యెగుర్కొన సంసిద్ధుడగుచుండెను.

అటులానూతనవ్యక్తి కడునేర్పునపడిపోవు అజీజ్ ను వట్టుకొని నేడదీర్చు ఆతడు కన్నులువిప్పిజూడ తననాయకుడు. అంత సతడదరించి భయమున వణకుచు నోటమాటరాక తడబడుచు ‘హూ...జూ...హూ...రే...ట్లు.....’ అని ఒకపెద్ద వెరికేకవేసెను.

‘అజీజ్ ! ఏమది ? స్రలాసములుమారుము, జరిగినవిషయమేమి? ఇకజరుగవలసినదేమి ! త్వరగజెప్పుము.

ఆసభా పాపము ఆతనికి తగిలిన గాయమునుండి రుధిరము స్రవించి స్పృతివిహీనుడై పడియుండెను. యింకను తెలివొందలేదు.

‘ఎవరు ? ఏమో ! డిటిక్టర్ రమేశ్ బాబూ !’ అని తనచేతనున్న రివాల్వరు రమేశునిపై గురిజూచెను.

రమేశుడదిజూచి పోలీసులమునకు రివాల్వరు పోగొట్టుకొన్నందులకు జిత్తిలెను. ‘అవును. నేనే ! ఏమయిన నేమిలాభము. ప్రస్తుతము నీదయకు పాత్రుడనై యున్నాను కాని.....’

‘కాని ? కాకపోయిన నీవు చేయుచేమి ? రమేశ్ ! లక్కరి యెత్తులు యింకపనిచేయవు. చేతిక్కిరివి. యింకెక్కడి కేగదవు’ అని గద్దించిపల్కెను.

“నీ యిష్టమువచ్చినట్లు చేయగలవు. నీవశుడు. దేనికైనను సమయము రావలెను. గర్వపడకుము”.

“నా యిష్టమువచ్చినట్లులా ? ఒకనిధిముసగాదు. ఇది నా అదృష్టము నీవిట్లు సులభముగ చేజిక్కుట ! ఆహా నేడతనుదినము. రమేశ్ ! యిక నా కృత్యములేమి ? యిక ఎవ్వరివిషయములందు అనానశ్యకముగ ప్రవేశము కల్పించుకొనుటకు నీదియే కిడుకీసారి. నీ చర్యల కిడుకీ తగియున్నదనుచు రివాల్వరును ప్రయత్నించెను.

అప్పుడే తెలివిగాంచిన అసభా “హూజూర్ ! నలదు. డిట్టైవ రమేశ్ బాబూ ! ఎవ్వరైన నేమి ? నన్ను సులభముగ అంతముందించ వీలగు

సమయమున ఆ కూపమున బడకుండ కాపాడిన మనుజుని యింత క్రూరముగ చంపుట న్యాయమా!" అని బ్రతిమాలుచు పల్కెను.

“ఏమి ? చంపగూడదా ? నీవా నాకుబోధించునది తులువా!” యని వానినొక ప్రక్కకు బడునట్లుత్తోసి ఒకటి...రెండు... అనుచు అనగజా లాగుటతో క్రందబడిన రివాల్వరుకై ప్రయత్నింపబోయెను. కాని లాభము లేకపోయెను. సమయము మించినది. ఆ నూతనవ్యక్తి రివాల్వరు అందుకొనబోవునంతలో వేరొకటి అతనికి అయిదారడుగుల దూరమునుండి శిరమునకు గురిజూడబడుచుండుట గాంచెను. ఆ నూతన వ్యక్తి ఎవరు ?

ఆవ్యక్తి ‘అమిల్ ఖాన్ ! ప్రయత్నము మానుము. లేనిచో యిటులే ప్రేల్చెద ’ నని కోపఘ్నాత్మదా పల్కెను.

అదుక్కొనుటకై న బలములేక నడు సీరస్థితియందుండి గాయ బాధచే సరియయిన తెలివిలేకయున్న రమేశుడు యిది గుర్తించలేదు. ఆవ్యక్తి ఏమనిపల్కినది. అమిల్ ఖాన్ కదా ! ప్రనేనుబాబు హంతకుడా! యిట్టి ఆపత్సమయమున అరుదొచ్చిన ఆనూతనవ్యక్తి ఎవరు ? ఆకారమును బట్టి ఆచీకటిలో పురుషుడని తెలుసుకొనెను. రిహస్యమంతయు బయట పడినది. అమిల్ ఖాన్ ! ఎంతటి సాహసుడు. యీతడే వీరందరికి నాయకత్వముండెను. రమేశుడువెంటనే ఆరెనిపై బడి చేతులకు సంకెల్లు తగిలించవలెనని తొందరపడెను. కాని బలవంతచే కదలలేకపోయెను. రమేశుడెంత ఆలోచించినను ఆనూతనవ్యక్తి ఎవరో తెలియుటలేదు. ఆకారముజూడ పురుషుడు. కంఠధ్వని తన కిదివరకు పరిచితిమైనదే ! పురుషకంఠధ్వనికాదని రమేశునికి అనుమానము కల్గెను. శాంతి కాదు గదా ! ఏమో తొందరయేల !

ఆ నూతనవ్యక్తి రివాల్వరు అటులే ఖాన్ వైపు గురిజూచుచు వేరొకచేతితో టార్చి రమేశునిపై ప్రకాశింపజేయ ఆవెలుతురున రమేశుడేమి గుర్తించినో ఆవ్యక్తిచేసిన సజ్జా ప్రతిగ రమేశబాబు నోటినుండి

అప్రయత్నముగ 'శాంతా! నీవా! ఎటులొచ్చితి' నను పల్కులు వెలువడెను.

మరుక్షణమే ఆమెచేతనున్న రివాల్వరు అలక్ష్యముజేసి త్వరితగతి ఆమెపై కిబోయిరి. వెంటనే శాంత నొకసారి తన ఆయుధమునకు పనిచెప్ప 'ఛాం! ఛాం!' అను శబ్దము ముమ్మారు భవనమంతయు మారు మ్రోగుటయు అజీజ్ 'అయ్యో!' అనుచు నేలకొరుగుటయు జరిగెను. అజీజ్ పడుటగాంచి అసఫ్, గులామ్ లొకవైపు ఖాన్ ఒకవైపు మీదికిరాగ అప్పుడే కొంతవడి నేదదీరిన రమేశబాబు వెంటనే తన రివాల్వరు పయోగించెను. శాంతా మేశుల రివాల్వర్ల నుండి 'ఛాం! ఛాం' అను గుడ్లశబ్దములతో భవనమంతయు అల్లకల్లోలముగ నుండెను. పోరాటమున అసఫ్, గులామ్ లిరువురు గాయపడి మూల్గుచు క్రింద బడిరి. పాపము రమేశుని పాతగాయమింకను మానలేదు. మరల వేరొకటి నుడుట్టిపై తగిలెను. శాంతప్రయత్నములు లాభములేకపోయెను. ఎచు బోతువలె ఖాన్ 'శాంతా! ఆరివాల్వరు పారవేయుము. ప్రమాదమున అది ప్రేలును. నాకు డెబ్బతగులును. నే గాయపడుట నీకిష్టమా? చెప్పు' మనుచు మోహంధుడై ఆమెపై లంఘించి నొక తృటిలో ఆమెను నిరాయుధుజేసి తన ఆజానుబాహువులచే శాంతను కౌగిలింప బోయెను.

ఖాన్ బారినుండి తప్పించుకొన శాంత నన్నుని యిరుక్తైన చీకటి మార్గమువెంబడి పరువెత్తిసాగెను. అమీర్ ఖాన్ వెనువెంటనే వెంబడించి చెను. ముందు శాంత వెనుక ఖాన్ పరుగిడుచు కొలిదిమారముననున్న తలుపులు జేరగిలవేయబడిన నొకగదిముంగటకువచ్చునరికి ఖాన్ ఆమెను పట్టుకొనెను.

'శాంతా! ఈక్షణముతో నీవనిసరి సాపి! వంచకుగాలా! చచ్చి తివార్యుని రాద్రాకారుడై లేడిపై లంఘించు వ్యాఘ్రమువలె శాంతపై కలియబడెను.

అటుల ఖాన్ శాంతను పట్టుకొని పెనుగులాడుచుండ తటాలున గదితలుపులు బ్రద్దలగుటయు అందుండి చావసిద్ధముగ నున్నాడా యను నట్టి యువకుడొకడు కడుసాహసమున ఖాన్ పై లంఘించి నొక్కపెట్టున నతని పిడికిటతోపాడించి చేతనున్న యిరువతలుపు కమ్మితో ఖాన్ శిరముపై కొట్ట తూలుచు నేలకొరికినెను.

“తగినశాస్తి జరిగిన”దచుచు అన్న పానీయములేని ఆయువకుడు సీరసముతో ఖానుపై కొరిగెను.

కొంతసేపటికే మూర్ఛనుండి స్పృహజెందిన శాంత తనకు సమీపమున ఖాన్ వేరొక నూతనవ్యక్తి పడియుండుటగాంచి రమేశబాబును వెదక బయలుదేరెను.

అంతలో రమేశబాబు ‘శాంతా ! శాంతా !’ యని పిలుచుచు అక్కడకుజేరి అచ్చటనే పడియున్న నూతనవ్యక్తినిగాంచి ‘ఏమి? రవీంద్రుడా? ’ అని హాశ్చర్యమున వానిజేరి తనజేమనందలి పెట్టెదీసి అందలి నీసాదీసి నాసికారంధ్రములకడనిడ రవీంద్రుడు తెలివొంది తనయజమాని రమేశబాబుచే సవర్యబొందుచుండుటగాంచి ‘రమేశ్ ! మీరా? ఇక్కడనేయుంటిరా?’ అని ఆతురతతో పల్కెను.

‘రవీంద్రా ! ఏమి యీ ఆకారము.’

‘రమేశ్ ! అబ్బా ! అన్న పానీయములులేక బలహీనముగ నుంటిని లేనివో ఆతని.....అయినను మీరివాల్వొకరి యిటుయిచ్చిన యిప్పుడే...’ అని సీరసమున కన్నులుమూసెను.

అంతరమేళుడు శాంతనుద్దేశించి ‘శాంతా ! ఈతడే నాసహచరుడు రవీంద్రుడు.’

‘రమేశబాబూ ! సమయమునకు రక్షించినాడు. లేనివో నేనా హంతకునిచేతిలో ప్రాణములుబాసియుందును. రవీంద్రబాబూ ! నీకు నా ధన్యవాదములు.’

‘శాంతా ! ఎంతమాట ! ఇంతకు నేచేసినదేమి?’ అంతకు ఆ దయామయుడేకలడు.’

అటులశాంత రవీంద్రునకు సవర్యలుచేయుచుండ రమేశబాబు ఖాన్ కరదండములు తగిలించెను.

ఇంతలో అమీర్ ఖాన్ తెలివిగాంచి రమేశ రవీంద్రులగాంచి 'అజీజ్, ఆనఫ్, రంఘ యిరుగో రమేశ్, రవీంద్రాలు ఆలోచించకడు. శాంతకూడ యిచ్చటనే యున్నది. బంధింపుడు. త్వరగరండు' అని కేక లిడ మొదలిడెను. ఆతనిఆజ్ఞలను నిర్వర్తించువా రేరి. అందరు అప్పుడే యీతనిరాకకై పరలోకమున వేచియున్నారని పాఠము ! అమీర్ ఖాన్ కు తెలియదు. తనచేతుల కరదండములుగాంచి కోపమున రమేశుని గాంచి 'రమేశ్ ! నన్ను నిర్బంధించుటకు నీకేమి అధికాగముగలదు. ఏ తప్పిదముక్రింద బంధింతువు' అనిపల్కెను.

'నిన్ను బంధించుటకు నేరములుగూడ గావలయునా? తెక్కలే నన్నిగలవు. నన్ను చంప యత్నించుటయే నేరము. ఇక చాలునా? శాంతా ! 'యదిగో' యని జేబునుండి పోలీసు విజిల్ దీసి వెలుపలికిబోయి యిది ఊదుము. రక్షకభటు లరుడెంతరు. వారలవెంటగొనిరమ్మని చెప్పిపంపెను.

కొలదిసేపటిలో శాంత నలుగురు రక్షకభటులు ఒకసార్జెంటుతో ప్రవేశించెను.

అంత సార్జెంటు రెజినాల్డు రమేశబాబునుగాంచి 'హెల్లో ! రమేశ బాబు ! గుడ్ మార్నింగు !

'వేరీ గుడ్ మార్నింగు ! మిస్టర్ రెజినాల్డ్' రమేశబాబు కరస్పర్శ లానంతరము రెజినాల్డునకు సంగతియెఱుకపరచి ఖానును కారాగారమున నుంచ వారల కప్పగించ సార్జెంటు రమేశబాబువద్ద సెలవుదీసికొని పోలీ సుస్టేషన్ కు బయలుదేరెను.

వారువెడలినవెంటనే రమేశునకు గులామ్ జ్ఞప్తికిరాగా ఆమెకై వెదకెను. ఎక్కడలేనందున పోరాటముమధ్య అటులదెబ్బతిని పారిపోయి యుండునని తలచెను.

రమేశుడంత శాంతవై పుదిరిగి—

‘శాంతా ! సమయమునకు నన్ను రక్షించితివి. నీవురాకున్న ఖాన్ దారునివాల్యదుకు గురియయి వేరొకలోకముజేరి యుండెడివాడను. నీ ఋణ మెటులతీర్తును.

‘ఇంతకు నేనేమిచేసితిని. ఏదో సమయమునకు నన్నాభగ వంతుడే వచ్చినాడు. మిమ్మును నన్నును రక్షించినదీ రవీంద్రబాబు !’

రమేశబాబూ ! నేను రక్షించునదేమి ? వనవిహార్ జేరుటతోడనే కారుదిగి ఎవ్వరుచూడకుండ లోనికి ప్రవేశించితిని. ప్రవేశించగనే వారిది గనిపెట్టి నన్నొకగదియందు బంధించిరి. ఆగదితలుపు రోజు బంధింప బడెడిది. ఏలనో ప్రతిదినము ద్వారముబంధించు పహరావాడు యీనాడు మరచెను. లేనిదో శాంతనటుల రక్షింపగలెడివాడనుగాను.’ అని తనకథ చెప్పెను.

‘రవీంద్రా ! వారలందరు తప్పత్రాగి ఒడలుమరచి ఆనందమున యుండిరి. కవాటము బంధింపబడకుండుటకు కారణ మదియో!’

‘రమేశ్ ! యిన్ని దినములనుండి మీవార్త తెలియకపోవుటయు ఆతంతివార్త వచ్చుటయు యిన్నికష్టములకు లోనవజేసినవి.’

‘కార్య భారముచే నీమాటయే మరచితిని ! వేరేమియులేదు.’

‘రహీమ్ ఆరోగ్యవంతుడై నాడా ?’

‘కొలదిగ ఆరోగ్యముపొందినాడు. యింకను నడువ శక్తిచాలదు’

రమేశ రవీంద్రులకేమి సంభవించెనో యనియు, రహీమ్ సందిర్భమున తనకేమి ముప్పు వాటిల్లునో యని ప్రాణము లరచేత నిడికొని నిరీక్షించుచున్న యజమాని వీరల రాకచే విచారమువీడెను.

‘భూపతిరాయ్ ! ఎటులున్నాడు రహీమ్?’

‘రమేశబాబూ ! సురక్షితముగా నున్నాడు. బాగుగా మాట్లాడ గల్గుచున్నాడు.’

‘ఏమటులుంటిరి ?’

ఏమున్నది. యీగొడవలో నాపై ఏమివచ్చునోయని నాప్రాణములు రవీంద్రబాబు వెడలినప్పటినుండి గొట్టుకొనుచున్నవి. దానికి తోడు యీహంతకబృందములోని రహీమ్ ఒకడు' ఏమయిన సారిపోవుటకుగాని పోనుచేయుటకుగాని ప్రయత్నించెనా ?'

లేదు. లేవలేడుగా ! లేనిచో నన్ను వంచిచి ఇలాయితొడయ్యెడివాడేమూ ! మీమనిషిని మీకు వప్పగించితిని. యికనాబాధ్యత దీని' దనుచు తనభయము వెల్లడించెను.

అంత శాంతరాయగారు ! మంచిధైర్యవంతులే ! అనగా అందరు పక్కుననవ్వరి.

మరునాడు 10 గంటలయ్యెను. రవీంద్రశాంతారమేళులు తమ భోజనాదుల ముగించిరి.

రమేశబాబు తనడైరీ రికార్డుచేతగొని వేశసమీపించెనని కార్డుపై రహీమ్ను దీనుకొని న్యాయస్థానమునకు పయనమయ్యెను.

ఉ ప స ం హా ర ము.

—అప్పడే—

అప్పడే 11 గంటలయ్యెను. కలకత్తా పైకోర్టునందంతయు చాల హడావిడిగనుండెను. హంతకుడు, చోరశిఖామణియగు అమీర్ ఖాన్ పట్టునడి, విచారింపబడుననితెలిసి జనసమూహములు తండోవతండ్లములుగా విచారణ వినుకుతూహలుపై అరుదెంచిరి. న్యాయాధికారి అప్పడేవచ్చి తన స్థానమునలగరించెను. కోర్టుహాజరయు నిశ్శబ్దముగ నుండెను. ఇంతలో బయట కారుఆగినశబ్దమువ సాక్షులు రెజినాల్డుయిన స్పెక్టరు క్రిపు రమేశబాబునాహ్వానింప ఎదురేగి తోడ్కొవచ్చిరి.

కేసువిచారణ ప్రారంభమయ్యెను. అమీర్ ఖాన్ రహీమ్ వచ్చుట జూచుటతోడనే హతాశుడయ్యెను. తనవలననే ఆతడుగూడ శిక్షకు గురియైనను కోపమున నిజసంగతియంతయు బయటబెట్టునని భయపడెను. రమేశబాబు రికార్డువల్లను, రహీమ్సాక్ష్యమువల్లను అమీర్ ఖాన్ పై

నేరము అధికమయ్యెను. ఖాన్ బలవంతముననే రహీమ్ ద్యమమున వ్యవహరించెననితలచి న్యాయాధికారి రహీమ్ నకు మూడేండ్లు కఠినకారాగారవాసశిక్షయును, హంతకుడు స్త్రీలపాలిటి కంటకుడగు అమీర్ ఖాన్ నకు ఉరిశిక్షయు విధించెను.

పత్తేదారు రమేశబాబు ప్రవీణతకు, పట్టుదలకు, విద్యావినయనంపత్తి, అపరాధపరిశోధనావిషయములగల నేర్పునకు ప్రభుత్వమువారు అందమగు నగిషీగల సువర్ణమయపాత్రను, రెండువేలరూప్యములను రవీంద్రునకు రజితపాత్రను, వేయిరూప్యములనిచ్చి గౌరవించిరి. పత్తేదారు రమేశబాబు తనపని ముగిసినవెంటనే న్యాయస్థానమునువీడి ఘర్కువీధినగడలి శాంతారవీంద్రులతో తనగృహముజేరెను.

ఉదయము 10 గంటలయ్యెను. హైకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి రక్షకభిలకాఖయిన స్పెక్టరు జనరల్, కలెక్టరు మొదలగు ఉన్నతోద్యోగులందరువచ్చిరి. అందరినమక్షమున శాంతా రమేశులకు అత్యంతవైభవమున వివాహము ముగిసెను. వివాహనందర్శమున పలువురు రమేశబాబునకు అనేకవిధములయిన బహుమతులు, కట్నములు చదివించిరి. వివాహానంతరము గొప్ప విందు జరిగెను. విందానంతరము రమేశబాబువద్ద సెలవుగై కొని ఎవరితావులకు వారేగిరి. యెంతయో శోభాయమానముగ నుండెను.

వెనుకనుండి 'హేండ్స్ అప్' అనుమాట వినబడ తటాలున లేచి జూడ రమేశబాబు అత శాంత 'యిక్కడా మీ డిటిక్టెవ్ తీవేనా? గొప్ప సరసులుకాదూ' అని చమత్కారంగా అంది.

'ఓహో! యి పూలహారమేమిటి! చాల సాగసుగావుండే! దీని ధరించే మున్నగుడెవడో!'

'ఎవరన్నావారే!' అనుచు శాంత రమేశుని మెడలో హారమువేసి తన్మయానందమున కన్నులుమూసింది. కన్నులు తెరచి చూచేటప్పటికి రమేశబాబు కౌగిటలోవుంది.

కోకిల కుహూ! యని నూతనవధూవరులకు మంగళంపాడింది.

ప మూ ప్తి.

